

DARBININKAS

LV NO. 14

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADINIS - TUESDAY VASARIS - FEBRUARY 24, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

JAV užsienio politikos gairės naujam dešimtmečiui

Washingtonas. — Kaip niekad dar nėra iškliol buvę, prez. Nixono štabas parengė labai platų specialų pranešimą kongresui apie Amerikos užsienio politiką naujam dešimtmetyje. Tai būtų lyg orientacinės gairės pačios JAV vyriausybės nariams ir užuominos kitų kraštų vyriausybėms apie tai, kaip tuo ar kitu klausimu galėtų pasielgti JAV vyriausybė.

Pranešime vyrauja dvi pagrindinės temos: viltis pagerinti santykius su Sovietija ir vadinamosios "Nixono doktrinos" taikymas visame pasaulyje.

Ši pastaroji atsirado iš Vietnamo karą bevedant padarytų didelių klaidų ir padiktavo šiuos apsisprendimus: prieš i-

Genocido konvencija siunčiama senatui, kad pritarėtų jos ratifikavimui. Amerika jau seniai tą J. Tautų rekomenduotą konvenciją pasirašė, bet senatas tada nepritarė ratifikavimui, nes atsirado manančių, kad ją galėtų panaudoti negrai savo kovai dėl civilinių teisių. Dabar, atrodo, įsitikinta, kad tokio pavojaus nėra. Prie tos konvencijos atsiradimo labai daug savo laiku yra prisidėjusi ir Amerikos Lietuvių Taryba.

Hipių bylos eigoj suniekintas teismas To siekė kaltinamieji ir pasiekė

Chicago. — Veik penkis mėnesius teismas čia nagrinėjo septynių įvairių spalvų ir įvairių kvapų hipių bylą, atsiradusią ryšium su riaušėmis, skirtomis demokratų konvencijai 1968 m. sugriauti.

Pradžioje kaltinamųjų suolan buvo pasodinti aštuoni, bet vienas, vardu Bobby G. Seale, į žymus juoduojančių panterų vadas, dėl nepaprasto triukšmavimo buvo iš bylos išjungtas ir įkeltas kalėjimas 4 metams už netinkamą elgesį teisme.

Kiti septyni liko iki galo. Jie buvo kaltinami visi kartu iš anksto susitarę sukelti riaušes Chicagoje demokratų konvencijos metu. Jury rado, jog kaltinotojams nepavyko to kaltinimo rimtai paremti, bet penki iš jų rasti kalti perėję iš vienos valstijos į kitą, kad sukeltų riaušes Chicagoje. Šamoksininkavimo motyvo atmetimas sumažino bausmes.

Po 5 metus kalėjimo, po 5,000 dol. pabaudos ir teismo išlaidų atlyginimą gavo šie kaltinamieji: David T. Dellinger, Rennie C. Davis, Thomas E. Hayden, Jerry C. Rubin ir Abbie Hoffman. Vieni dar priedo nubausti ir už teismo įžeidimą, bet toji bausmė suplakta kartu su pirmąja, nes ji mažesnė už pirmąją. Atmetas visų prašymas būti paleistiems už užstatą iki apeliacijos. Pabaudas ir teismo išlaidas nuteistieji turi apmokėti prieš paleidimą iš kalėjimo.

Kiti du, Lee Weiner ir John Troines, išteisinti.

Neabejotina, kad byla nueis iki apeliacijos, gal net iki Vyriausiojo teismo. Ta proga bus išaiškintas konstitucingumas įstatymo, kuriuo pasiremiant jie buvo kaltinami ir nubausti.

Per tuos kelis mėnesius teismas buvo virtęs ne tiek kriminalinės bylos nagrinėjimu, kiek politine kova tarp "antrąją Amerikos revoliuciją" kovojančių

siveliant į naujus užsieninius įsipareigojimus, pirma pagalvoti ar tai reikalinga JAV interesams, paskui suderinti ambicijas su galimybėmis ir visam laikui atsisakyti minties, kad Amerika visiems turi užtikrinti pirmųjų fronto linijų apsaugą. "Mūsų interesai turi apspręsti mūsų įsipareigojimus, bet ne atvirkščiai", — sakoma memorandume. Bet taipgi aišku iš dokumento, kad tai nėra sugrįžimas prie izoliacijos doktrinos.

Patvirtinamas įsipareigojimas ginti Europą, bet ir Europos kraštai raginami padidinti savo dalį.

Panaujinamas nusistatymas teikti pagalbą ūkiškai neišsivysčiusiems kraštams, bet kartu ir kitų raginimas prie tos misijos prisidėti, kad tai būtų ne pavienių valstybių, bet kolektyvinis darbas.

Neslepiamas troškimas, kad Japonija ūkiškai, politiškai ir net kariškai tiek sustiprėtų, kad tame regione galėtų šiek tiek Ameriką užvaduoti.

Rusiją papeikta už avantiūrizmą Vid. Rytuose, bet, deja, pripažinti jos "teisėti saugumo interesai" Rytų Europoje.

kaltinamųjų ir vyriausybės (kaltintųjų asmenų), nusistatčiusios prie tos "revoliucijos" neprileisti. Visa bylos eiga buvo teismo institucijos suniekinimas, ko kaltinamieji siekė ir kas jiems gana gerai pavyko. Reikalą žinantieji net teigia, jog jiems padėjo ir teisėjas, dėl savo griežto elgesio padaręs ir nereikalingų klaidų. Jei, neduok Dieve, pirmasis teismo sprendimas būtų panaikintas, maža grupė anarchistų būtų pasiekusi nepelnytą laimėjimą.

Iškalbingiausias nuteistasis Abbie Hoffman paskutinį kartą iš teismo išeidamas pasakė: "Svarbu ne laimėjimas ar pralaimėjimas, bet svarbiausias dalykas yra tai, kaip vedi lošimą". Tai tragikomedijai suvaidinti geresnių artistų nereikėjo. Gambiausias buvo tas Abbie Hoffman.



New Yorko L.B. apygardos surengtos meno parodos uždaryme vasario 22 buvo paskelbti Darbininko redakcijos išrinkti 1969 metų lietuviškos veiklos žmonės ir kolektyvai. Apie juos parašyta 3 psl. šiame vaizde L.B. apygardos valdybos, Darbininko redakcijos ir 1969 m. žmonės. Iš k. į d. A. Reventas, A. Vakselis, P. Jurekus, J. Matulaitienė, A. Novickis, E. Čekienė, V. Radzianas, Tėv. dr. K. Bučys, V. Padvarietis, Tėv. B. Ramanauskas. Trūksta V. Vaitiekūno.

Maskva nerado tame d okumente nieko pagirtino

Nors dokumentas ir labai ilgas, konkrečių planų jame negali būti, apie visas valstybes ten negalima kalbėti. Ir tai buvo vienintelis demokratų partijos priekaištas. Šiaip jau viduje pareiškimas sutiktas su patenkinimu, kad vadinamoji "Nixono doktrina" tebėra užsienio politikai kelią rodanti žvaigždė.

Kurdai derasi su kardu rankoje

Beirutas. — Maištaują Iraką kurdai atvyko į Bagdadą derėtis dėl autonomijos, tik ši kartą jie labai atsargūs — nebentori pasitikėti vien pažadais, bet nori gauti stiprių garantijų, kad pažadai būtų tesėti.

Pirmiausia, derėtis į Bagdadą atvyko ne pats kurdų vadas gen. Mustafa al-Barzani, bet tik jo vardu veikianti delegacija. Jis pats liko kalnuose savo slėptuvėse, kad netaptų auka Bagdado diktatorių, kurie dabar savo priešus greit ant kurtų vių sukabina.

Pagrindinis derybų taškas yra kurdų nusiginklavimas. Visai nusiginkluoti kurdai nesutiks, tik klausimas koks kiekis karių bus pakankama garantija gautai autonomijai apsaugoti. Kalbama apie 10,000 vyrų, bet skaičius gali pasirodyti didesnis, nes kurdai šį kartą nori būti tikri, kad Bagdadas autonomijos sutarties taip lengvai nelaužytų, kaip tai jau yra buvę kelis kartus praityje. Kurdai tebežino, kad ir dabartinį Bagdado diktatorių tikslas yra ne kurdų autonomija, bet kurdų nuginklavimas.

— Prez. Pompidou šį pirmadienį atvyko į Ameriką pasitarimams su prez. Nixonu ir pakeliauti po kraštą. Žydai padarė didžiausią spaudimą, kad N. Y. oficialiai jo nepriimtų. Jis kalbės ir bendrame Kongreso posėdyje. Kongreso nariai žydai bando paveikti kitus narius, kad tame posėdyje nedalyvautų.

— 86 šunys buvo išmokyti rūkyti cigaretes tyrinėjimo tikslams. Iš jų 12 susirgę plaučių vėžiu.

Izraelis džiugauja dėl pareiškimo, kad taika Vid. Rytuose negali būti primesta iš šalies. Dėl to paties pareiškimo arabai metys pykčio žaibus.

Maskvos garsiakalbiai viską piktai pasmerkė, nes tokia dabar yra Maskvos taktika: smerkti visas Amerikos užsienio politikos apraškas. Priežastį yra visos maišas: pradėtas flirtas su Pekinu, Rogers netikėta kelionė į Afriką, biznio gadinimas Maskvai Vid. Rytuose per teisių tame regione pripažinimą Izraeliui, nes juk iš tikrųjų ten dabar vyksta rungtynės ne arabų su žydais, bet Maskvos su Amerika.

Kadangi tai turėtų būti taikos planas naujam dešimtmečiui, turėtų pagrindo skųstis baltiečiai, nes jame neužsimeinama apie jų kraštų okupaciją ir tos okupacijos panaikinimą. Ta proga iš vienos lietuviškos burnos viešai išėjo pareiškimas.

Didelis komunistų laimėjimas Laose

Vientiane. — Pietryčių Azijoje antikomunistinės jėgos patyrė naują didelį pralaimėjimą — S. Vietnamo kariuomenė vėl užėmė Laosą šiaurėje Plaine des Jarres plokštakalnį ir tuo būdu vėl atsidarė platų kelią ne tik į Laosą pietinę dalį, bet ir į Pietų Vietnamą. Iš ten jau daromas kelias ir į Tailandą. Ir tai įvyko nežūrint stiprios Amerikos aviacijos pagalbos, pašūstos iš bombonešio bazių Tailandė ir kitur.

Sitą strateginę vietą komunistai pereinę vasarą buvo paradė, bet nepaprastai atkakliai keli mėnesius dirbdami pasidarė per džungles kelius ir iš kartą atvyko su tankais. Jie mokė juos nuo aviacijos smūgių paslėpti, kas ir užtikrino jiems laimėjimą. Sakoma, kad vietovėje atsiimti Hanojus atsiuntė 20,000 savo karių, kurie greičiausiai nedideliais būriais slinko į P. Vietnamą. Tai jau priminimas, kad Vietnamo karas ne likviduojamas, bet rengiamasi tam laikui, kada dar keliolika tūkstančių amerikiečių bus išvežti iš Vietnamo.

Kalbos, kad Filipinų vyriausybė ieškos prekybinių ryšių su kom. Kinija ir sušvelnins komunistinėms organizacijoms dabar taikomus varžtus, paskatino Kinijos komunistų remiamus hukus (slapta karinė subversyvinė organizacija, užsilikusi nuo karo laiku) vėl pradėti stipriau veikti.

Filipinų vyriausybei reikia ne appeasement, bet stiprios antikomunistinės politikos", — baigia laikraštis padėties aptarimą.

kad visi iškliol JAV vyriausybės vardu daryti pareiškimai Lietuvos laisvės atstatymo reikalu laikytini melu ir apgaule. Gerai, kad panaši nuomonė tėra ištrūkusi tik iš neatsakingo "politiko" burnos, nes kitaip ji galėtų nemalonumų pridaryti tiems, kurie tais reikalais kalbasi su atsakingais JAV pareigūnais.

KITI RAŠO...

Patarimas Filipinams pavojaus artėjant

Kad Filipinuose rūgsta rimtesni įvykiai, pirmas skambutis buvo riaušės prez. Marcos inauguracijos iškilmų proga. Daug netruką, kad būtų sužeistas tose iškilmėse dalyvavęs Amerikos viceprezidentas Agnew.

Antras bandymas buvo studentų delegacijos išsiveržimas į prezidento rūmus su dideliu sąrašu visokių reikalavimų. Kad delegacija ką nors psichologiškai laimėtų, prezidentūrą laikė apgulusi grėsmingai nusiteikusi poros tūkstančių minia. Prez. Marcos kažką pažadėjo, bet ir parlamentas dar nežino, kas ir už kiek parduota. Bet vis labiau ir labiau ryškėja, kad Filipinams ateina kritiškas laikotarpis ir kad riaušinių šūkių taps "amerikietinis imperializmas".

Taipei China News ta proga taip rašo: "Riaušės Maniloje tampa rasi su tarptautine padėtimi Pacifiko regione. Amerikos mostai Pekino link siekia išlaisvinti Kinijos komunistus iš jų pačių pasidarytos izoliacijos. Amerika žada sušvelninti prekybos ir kelionių varžtus, susilpnino Taivano sąsaiarių patruliavimą, nebežada daugiau ginti Azijos savo kariuomenės daliniais.

Todėl susvyravo daugelio Azijos valstybių antikomunistinis nusistatymas, je Kinijos komunistai įgavo drąsos sustiprinti infiltraciją į Laosą, Tailandą ir Filipinus.

Kalbos, kad Filipinų vyriausybė ieškos prekybinių ryšių su kom. Kinija ir sušvelnins komunistinėms organizacijoms dabar taikomus varžtus, paskatino Kinijos komunistų remiamus hukus (slapta karinė subversyvinė organizacija, užsilikusi nuo karo laiku) vėl pradėti stipriau veikti.

Filipinų vyriausybei reikia ne appeasement, bet stiprios antikomunistinės politikos", — baigia laikraštis padėties aptarimą.

— Šveicarijos lėktuvus, pakilęs kelionei į Tel Avivą, už kelių minučių ore sprogo ir nukrito Šveicarijos teritorijoje. Žuvo visi jame buvę 47 asmenys (keleiviai ir įgula). Tai buvo arabų kerštas dėl trijų arabų teroristų nuteisimo 12 metų kalėti už Izraelio lėktuvo užpuolimą Zuricho aerodrome pernai gruodžio mėn. Įgulą sudarė šveicarai, keleivių tarpe buvo didokas būrys Amerikos ir Izraelio žydų.

Tą pat dieną Izraelin skridusiame Austrijos lėktuve irgi įvyko sprogimas pašto skyriuje, bet lėktuvas dar pajėgė nusileisti Vokietijos aerodrome. Aukų nebuvo.

Pakviestas kalbėti apie Vietnamą, Kennan pasuko į JAV-Sovietų santykius



George Kennan, daręs JAV - Rusijos santykių analizę.

Washingtonas. — Senato užsienio reikalų komisija vėl sugrįžo prie Vietnamo — nori sužinoti, ką reiškia prez. Nixono reklamuojama karo vietnamizacija. Aišku, kad tai ieškojimas progos kaip tą reikalą subanalinti ir kaip aiškiau parodyti, jog prez. Nixonas daro didelę klaidą remdamas dabartinę Saigono vyriausybę, nes sen. Fulbright ir Co. norėtų, kad ji būtų pakeista kita, kurion būtų įjungti ir komunistai. Jis visad "užmiršta", kad Washingtonas neturi teisės Saigono vyriausybės nušalinti.

Tęsiant pradėtus liudininkų apklausinėjimus, buvo pakviestas tuo reikalu savo nuomonės pasakyti ir buv. ambasadorius George Kennan, kurs dabar retai kur rodosi. Bet šis labai vikriai išsuko iš Vietnamo reikalų ir pasuko į Amerikos-Sovietų santykių analizę. Prisiminti, kad George Kennan buvo Amerikos "šaltojo karo" politikos autorius, gi toji politika dominavo Washingtono santykius su Maskva veik 25 metus.

Anot Kennan, JAV santykių

sunormalinimą su Maskva dabar trukdo trys klausimai: ginklų kontrolė, Vid. Rytai ir Berlynas.

Pats svarbiausias esąs ginklų kontrolė, dabar pasiekęs kritišką tašką derybas dėl strateginių ginklų kontrolės pradėjus. Abidvi valstybės dabar turės apsispręsti ką toliau daryti — įsaldyti savo atominių apsiginklavimą sutartame lygyje ar toliau ginkluotis. Amerika turinti kaip galint aiškiau pasakyti Maskvai, kad ji nori susitarimo dėl atominio apsiginklavimo ribojimo, todėl, anot jo, Ameriką gerai padarytų, jei nesukubėtų su ABM sistemos išbaigimu (prez. Nixonas yra apsisprendęs už sistemos lėta plėtimą, kad pasakytų Rusijai be raštiškų pareiškimų, jog ir jai apsimoka siekti tuo reikalu susitarimo).

Vid. Rytuose, anot Kennan, Maskva vykdo avantiūristinę politiką, bet šiaip jau ji visur esanti "apsivaldžiusi", tai yra, santūri. Nejaugi?

Vokietijos problemą Kennan bus, tur būt, labai suprastinęs, nes jam atrodė, kad iš visos problemos bėra liks tik vieno Berlyno statuso sutvarkymas, kuriuo turėtų domėtis ir Amerika. Visa kita jis linkęs palikti pačiai Vokietijai susitvarkyti.

Jam patinka, kad JAV pradėjo kalbėtis su kom. Kinija. Jis nemano, kad tie pasikalbėjimai galėtų sujaukti JAV-Rusijos santykius ir pakenkti pradėtiems pasitarimams dėl strateginių atominių ginklų apribojimo. Rusijai nesą pagrindo tų pasitarimų su Pekinu bijoti.

Kinijos atominės grėsmės klausimą jis siūlo taip sutvarkyti: pirma JAV-Rusijos tuo reikalu susitarimas, o paskui susitarimo praplėtimas įjungiant Prancūziją ir Kiniją.

JAU SULETINTAS GAMYBOS KILIMAS — turėtų sumažėti infliacijos spaudimas

Dabar jau visi sutaria, kad dėl panaudotų priemonių, siekiant sustabdyti infliaciją, Amerikos ūkinė gamyba yra pristabdyta. Tai liudija visa eilė duomenų, kurių vienas, gal pats ryškiausias, yra bedarbių skaičiaus didėjimas. Gruodžio mėn. bedarbių grupė sudarė 3.4 procento darbo jėgos, sausio mėn. pakilo iki 3.9 proc. Bet vis dar toli iki 7 proc., kuriuos rado prez. Kennedy perimdamas pareigas 1961 m.

Kitas liudininkas yra faktas, jog nuo pereinusių metų rudens dirbančiųjų skaičius, išskyrus žemės ūkį, žymiai nebeikilo. Tai reiškia, jog pristabdytas naujos darbo jėgos samdymas.

Sausio mėn. statistika rodo, kad į bedarbius pradeda pa-



Nebe pirmą kartą Atstovų Rūmų demokratų bando nuverst 78 metų spykerį John McCormack, kad ton vieton galėtų įsodinti jaunesnį. Pereitą savaitę susirinkę posėdyje Atstovų Rūmų demokratų partijos atstovai vėl rado pasiūlymą pareikšti McCormackui nepasitikejimą. Rezolucijos autorius buvo atstovas iš Kalifornijos Jerome R. Waldie. Kadangi vairininko keitimui laikas nepatogus, rezolucija palikta nesvarstyta.

terbi suaugę vyrai, kurie sudarė darbo jėgos pagrindą ir kurie pradėdami atleisti tik svarbesniam reikalui atsiradus. Bet ir sausio mėn. statistika rodo, kad negrų bedarbių skaičius nepakilo. Veik visi atleistieji darbininkai yra padengti nedarbo apdrauda, todėl nėra palikti visai be pajamų. Daugiausiai atleidimų, dažniausiai laikinų, yra automobilių pramonėje, bet ten jie gauna 80 proc. uždarbio ir nedirbdami, nes tai numato jų darbo sutartis.

But nuomonės skiriasi kalbant apie ateitį — kas bus toliau? Bus ūkinė krizė, didelis "atoslūgis" ar ne? Vyriausybės pinigų kontrolės įstaigos teigia, kad ūkinės krizės nebus, nes kaip buvo priemonių pristabdyti gamybos kilimą, taip yra priemonių jos kilimą vėl paskatinti kredito varžtus atleidžiant ir kitas priemones panaudojant. Pažymėtina, kad nedarbo padidėjimas iškliol yra palietęs tik mažas ūkinės gamybos salas.

Tito ragina Nasserį derėtis su Izraeliu

Šią savaitę Jugoslavijos prezidentas Tito sustinka su Egipto Nasseriu. Afrikoje keliaujas JAV valstybės sekretorius W. Rogers susitiko su Titu Etiopijos sostinėje Adis Ababojė ir prašė jį paveikti Nasserį, kad tasai sutiktų pradėti tiesiogines derybas su Izraeliu visiems ginčams sutvarkyti. Tito ir Nasseris esą geri draugai, todėl Rogers ir pasirinko jį patarpininkauti. Jų susitikimas Etiopijoje nebuvo atsitiktinis, bet iš anksto sutartas ir atitinkamai parengtas.

Steigiamojo seimo ir Lietuvos atstovybės sukaktis

Iš praeities pasisėmę stiprybės, Lietuvos sūnūs paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Šiandieną to įvykio penkiasdešimt antra sukaktis.

(Debesys viršum SS):

Sios sukakties proga konstatuojame, kad Lietuvos okupanto dangus niaukiasi. Jis neramus dėl santykių su Raudonąja Kinija. Sovietų vergai siekia status quo pakeisti, kaip neseniai tai siekė Čekoslovakija. Okupanto būkštaujama ir dėl eventualiai antro fronto Europoje galimo atsiradimo. Iš kitos pusės ekonominiai sunkumai Sovietuose padidėjo. Okupuotose kraštuose jų susidūrė ir su stipriu nacionaliniu judėjimu. Žydai, ukrainiečiai ir dargi patys rusai subruzd.

Pereitą vasarą Lietuvos okupantui įteikta ir 40-ties Vilniaus arkivyskupijos kunigų pareiškimas. Jame pabrėžiama, kad "kunigai ir tikintieji yra diskriminuojami, kad jiems neleidžiama naudotis tomis teisėmis, kurias garantuoja TSRS konstitucija", ir prašoma, kad "Lietuvos kunigai ir tikintieji, kaip ir kiti piliečiai, galėtų naudotis numatytomis konstitucijos teisėmis." Tas pareiškimas patvirtina lietuvių laisvės ilgesį ir jiems Maskvos varžtų užkoria.

(Prieš 50 metų):

Šių metų Vasario 16-toji ypatinga ir tuo, kad lygiai prieš 50 metų JAV-jose neoficialiai pradėjo veikti Lietuvos pasiuntinybė, vadovaujama Jono Vileišio, talkinant p. p. J. Ziliui bei P. Zadeikiui. Jų pastangų iš dalies dėka JAV pripažino Lietuvą de jure.

Tačiau š.m. Vasario 16-tosios dienos bene svarbiausias bruožas yra tas, kad prieš 50 metų gegužės 15 susirinko Steigiamasis Seimas. Dar prieš jam susirenkant Lietuvos Taryba 1918 m. vasario 16 dieną paskelbė atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi. Tą deklaraciją pasirašė 20 Lietuvos garbingų vyrų. Jų pavardžių aš neminėsiu. Jos jums žinomos. Jas su pagarba minės tauta. Paskutinis iš to akto signatarų tik pernai teatsiskyrė su šiuo pasauliu. Turiu mintyje Aleksandrą Stulginskį, kurio atminimą neseniai Washingtonė minėjome.

(Pirmasis savanoris ir Steigiamojo Seimo pirmas pirmininkas):

Nors Vasario 16 dienos akto visų signatarų "po žemių ilsis krūtinė", tačiau dar prieš Steigiamojo Seimo susirinkimą savanorių aukomis ir pasišventimu teko apginti žymią Lietuvos dalį nuo į ją besikėsiančių priešų. Mums garbė šiandien

Iš J. Kajecko, Lietuvos atstovo žodžio vasario 16 minėjime 1970.II.15 Washingtono viešbutyje Washingtonė

turėti savo tarpe pirmąjį Lietuvos savanorį, jo 75 metų amžiaus sukakties proga. Turiu mintyje p. Kazį Skirpą. Jį pagerbdami mes taip pat reiškiamo pagarbą visiems gyviems ir mirusiems besikuriančios Lietuvos savanoriams. Juos jau

triu žodžių ypatingai prisiminė vyriausia amžiumi Steigiamajį Seimą atidaranti Gabrielė Petkevičaitė. Ji kvietė Steigiamojo Seimo narius nuskrusti mintimis "... prie tų kareivių kapų, kurie šiame kare arba šioje kovoje savo jaunas galvas pa-

dėjo, begindami tėvynės sienas." Ji kvietė taip pat nepamiršti karo visur išblaškytų aukų, "kurios audrų išrautos iš savo sodybų rado kapus toli, toli nuo savųjų." Prisiminusi lietuvių veikėjus, ilgą laisvės kovą ir tai, kad Steigiamojo Seimo nariai yra krašto valios reiškejai, ji pridūrė: "Mums pavesta versti naują Lietuvos istorijos lapą... stenkimės visomis išgalėmis tą naują lapą išlaikyti gerą, patikrindami visiemis valstybės gyventojams lygias ir saugias piliečių teises, leisdami jiems savo būvį gerinti ir visiems drauge žengti į aukštesnį kultūros laipsnį."

(Pirmas nutarimas):

Steigiamasis Seimas, išrinkęs pirmininku Aleksandrą Stulginskį, pastarojo pasiūlymu tuojau vienu balsu priėmė pirmąjį nutarimą. Jis skamba: "Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratinę respubliką, etnologinėmis sienomis ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis".

Žodžiu, Steigiamasis Seimas visų laisvai rinkusių viršum 90 proc. Lietuvos piliečių vardu aprobavo ir užgrynė Vasario 16 dienos aktą bei tautos ilgąmetę veiklą ir kovą siekiant Lietuvos Nepriklausomybės.

(Valstybės Sekretoriaus žodžiai):

Su dėkingumu prisimename JAV laikyseną Lietuvos atžvilgiu. Pernai Valstybės Sekretorius, p. William P. Rogers, vasario 11 d. pareiškime rašė: "... amerikiečiai ir laisvieji viso pasaulio žmonės su gilia simpatija stebi lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės siekimus. JAV vyriausybė, nuolat atsisakydama pripažinti prievart-

tinį Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą, patvirtina savo įsitikinimą, kad Lietuva pati turi apsisprendimo teisę." Siemet Valstybės Sekretorius vasario 7 d. pareiškime pakartotinai tai patvirtina. Tai rodo, jog JAV vyriausybė siekia, kad santykiai tarp valstybių būtų grindžiami tarptautinės teisės ir tarptautinės moralės principais, bet ne stipresniojo brutalia jėga, kaip tai praktikuoja Sovietų Sąjunga.

(Vilties pagrindai):

Lietuvos okupacijos nepripažinimas istoriniu požiūriu nepaprastai svarbus dalykas. Jis reiškia, kad ateisianti diena, kada teisės principai įsigalės tarptautiniuose santykiuose. Laisvo apsisprendimo teisė yra tokia moralinė jėga, prieš kurią Sovietų Sąjunga nepajėgė atsisakyti. Pastebėtina, kad jau virš 60 valstybių prisikėlė nepriklausomam gyvenimui po antro pasaulinio karo. Jos kilo iš Britų, Belgų, Olandų ir Prancūzų kolonijų. Turės neišvengiamai subyrėti ir Sovietų Sąjungos kolonijinė imperija, nes kolonializmas savo amžių atgyveno. Dabartinė Lietuvos okupacija didelė nelaimė. Bet mūsų laisvės kova nepralaimėta. Ji bus tęsiama iki Lietuvos nepriklausomybės aušros. Svarbu, kad Lietuvos laisvės byla išliktų gyva tarptautinėje plėtmėje ir kad tauta krašte nacionaliai išliktų gyva. Tame glūdi mūsų pavergtųjų tautiečių viltis. Tikėkime, kad, kaip popiežius Paulius VI yra sakęs 1970 sausio 1 d., "Dabartinė žmonijos pažanga turi palieti visas tautas ir nešti joms vienybę, teisingumą, laisvę ir visa tai, ką mes vadiname taika."

Po Izraelio šimtmečiais pavergimo žydai gyveno savo tautos išlaisvinimo viltimi. Jie vieni kitą atsisveikindavo posakiu: "Ligi pasimatymo sekančiais metais Jeruzalėj." Tęskime ir mes gyventi viltimi — "Ligi pasimatymo sekančiais metais Vilniuje."



Prie Lietuvos respublikos pasiuntinybės Washingtonė atstovas J. Kajeckas (K), patarėjas dr. S. A. Backis. Nuotr. V. Maželis

OKUP. LIETUVOJE MOKSLŲ AKADEMIJOS DARBAI

"Tiesos" (sausio 18) pranešimu, Istorijos institutas baigė monografiją apie lietuvių tautos pasipriešinimą vokiečių okupantams 1915-18 metais ir kt.

Praėjusių metų vidury istorijos institute įsteigtas filosofijos, teisės ir sociologijos skyrius, 1969 metais baigęs du darbus — vienas jų liečia "lietuvių emigracijos reakcinių organizacijų valstybinių teisių koncepcijų kritiką" ir antrasis "Lietuvos darbo žmonių kultūrinio

techninio lygio kėlimo sociologinius tyrimėjimus."

Visuomenės mokslų skyrius 1969 metais išleido 20 darbų, iš viso 436 sp. lankų. Kai kurie jų: "Už socializmo pastatymą Lietuvoje", "Baltų tautų folkloras", J. Bulavo "Vokiškųjų fašistų okupacinis Lietuvos valdymas", P. Gargaso "Lietuvos TS R žuvies pramonės ekonomika", "Lietuvių kalbos žodynas", dar — O. Maksimaitienės "Lietuvių sukilėlių kova 1863-1864 m.", A. Jovaišo "Liudvikas Rėza" ir kt. (Elta)

Aukštosios mokyklos sukaktis

Kaune sausio 27 paminėta aukštojo mokslo Kaune 50-ties m. sukaktis. Prie Kauno miesto antrosios vid. mokyklos, kur prieš 50 metų buvo atidaryti kursai, prikaltas užrašas: "Šiuose rūmuose 1920.I.27 buvo atidaryta pirmoji Kaune aukštoji mokykla — Aukštieji kursai". Buvo surengta paroda ir iškilmės. Jose kalbėjo ir vienas pirmųjų Kursų kūrėjų, prof. akademikas T. Ivanauskas. (E.)

TELEVIZIJA IR TELEFONAS

Okup. Lietuvos ryšių "ministeras" K. Onaitis "Tiesai" (sausio 23) nurodė, kad spalvotą televiziją okup. Lietuvos gyventojai tegalės pamatyti neanksčiau kaip po penkerių metų. Vilniuje reikės naujo televizijos centro ir 300 metrų bokšto. Šiais metais, teigia Onaitis, tikimasi automatizuoti Lietuvos miestų ir kaimų telefono tinklus. Tačiau tik iki 1980 m. viliamais pasiekti padėtis, kai "bet kuriuo telefono aparatu surinkę 11 skaičių, galėsite automatiškai susijungti su jums reikalingu šalies miestu ar kaimu". (Cia turima galvoje Sovietų S-gos miestai — E.). Tačiau pačioje Lietuvoje tokių naujovių ar "stebuklų", kurie jau seniai nestebina Amerikoje, tikimasi turėti tik apie 1975 metus. Būdinga, kad, pareigūno teigimu, Lietuvos ryšiai esą labiausiai automatizuoti visoje Sovietų Sąjungoje.

Telefono abonentų Lietuvoje yra apie 150,000. Tai per mažą — pripažįstama ir... manoma, kad tas skaičius galėtų

padvigubėti. Viena telefono lėto plitimo priežastis yra tai, kad nesirūpinama statyti pastatų automatinėms telefono stotims. (Elta)

Gastrolei Maskvoje

Operos, baletų gastrolių dienomis Maskvoje, tuo pačiu metu su koncertu valst. konservatorijoje pasirodė S. Sondeckio vadovaujamas Lietuvos filharmonijos kamerinis orkestras. Atlikta italijos muzikos programa, — Vivaldi, Manfredini, Corelli ir kt. kūriniai. Solistė N. Ambrazaitė atliko tris arijas iš Pergolesi "Stabat Mater", j. sol. V. Daunoras dainavo arijas iš Verdi operų "Don Carlos", "Nabucco", "Ernani" ir kt. (E.)

Dailės paroda

Palangoje sausio mėn. atidaryta Baltijos bei Ukrainos ir Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities dailininkų kūrėjų darbų paroda. (E.)

AR ZINAI, KAD...

Studentų 52 proc. Amerikoje laikosi šalia partijų. Gallupas klausė: politikoje, kokia ji yra šiandien, ar laikai save respublikonu ar demokratu ar nepriklausomu? Pasisakė — 52 proc. esą nepriklausomi, 17 demokratų, 21 respublikonas. 1966 tie skaičiai buvo tokie: 39 nepriklausomi, 35 demokratų, 26 respublikonai.

Iš penkių Gallupo sumintų demokratų jų šalininkai pasirinko tokia eile: 27 proc. McCarthy, 23 Kennedy, 11 Humphrey, 7 McGovern. Gallupo išvada: Kennedy prestižas nukentėjo dėl Mary Jo Kopechne žuvimo. Prieš tai Kennedy pirmavo su 38 proc.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINSKIS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Franas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderni kopyčia sermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vieništelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Nazų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miestai, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir išsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHLL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

MALDAKNYGE

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas išleido Tėvai Pranciškonai 640 pusl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygu platintojus ar leidėjus adresu:

Franciscan Fathers
DARBININKAS
910 Willoughby Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

NEW YORK

CHICAGO

LITAS

INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. 212-441-6799

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

Tel. 312-476-2242



Lietuvos nepriklausomybės šventės proga iš DHI radio stoties Long Islande, N.Y., buvo duodama speciali programa, kurioje kalbėjo radio stoties direktorius Mr. Dave Davis (K.), K. Miklas ir Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštis tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniams
saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtina
laikraščio redakcijos nuomone. Ut skelbimų turinį ir kalbą redakcija netaisako.

Nutarimas

JAUSDAMI pareigą lietuvišką gyvenimą stebėti, jo reikšmę vertinti, pozityvius darbus ir jų darbininkus išryškinti, Vasario 16-tosios sukaktį peržvelgė mums artimiausios sritys — Didžiojo New Yorko — metinę lietuviškai visuomeninei reikšmingą pažangą bei jos kūrėjus, tiek kolektyvus, tiek asmenis, ir priėmė šias išvadas.

I

1. Tarp kolektyvų, kurie sudarė palankias sąlygas lietuviškai visuomeninei veiklai, viena centras, pereitų metų nuopelnas priklauso Kultūros židinio pradžią padariusiems Tėvų Pranciškonam su Tėvu Juvenaliu Liauba organizacinių darbų priekyje.

2. Tarp kolektyvų, kurie per metus lietuviškas jėgas jungė, dinamiškai ir veiklą vainikavo Vasario 16-os dienos dailės parodos surengimu, žymėtina LB New Yorko apygardos valdyba, vadovaujama Aleksandro Vakselio.

3. Tarp kolektyvų, kurie patarnavo Lietuvos vardui garinti, žymėtinas pernai pasirodžiusios knygos "Lithuania 700 Years" leidėjas Lietuvos Nepriklausomybės Fondas, vadovaujamas Emilijos Čekienės.

II

4. Tarp asmenų — jei sielojamės, kad jaunoji karta veržtųsi į mokslus, tapdami gerais specialistais, bet taip pat įsijungtų į lietuviškos bendruomenės gyvenimą, tai abi tas sąlygas ypačiai atitiko inžinerijos masteris ir doktorantas, iš kitos pusės — chorų dalyvis, lietuviškų bei amerikinių organizacijų narys, parodydamas, jog dalyvavimas lietuviškoje veikloje nesutrukdė mokslinės pažangos, — Vytautas Radzianas.

5. Tarp sielojamės, kad mūsų ištikimybė Lietuvai reikštųsi konkrečiais darbais, kurie patrauktų ir vyresnius ir jaunus.

Darbininko redakcija
1970 metų Vasario 16 dieną.

VAIZGANTAS

ŽEMAIČIŲ ROBINZONAS

(27)

Jei toks šventas žmogus amžinais klebono nabaštikas patikėjo juo, ne kuo kitu, tai reikšia gerai manė apie Vicentą. O šiai klebonas, regi, ji ciciuku apšaukė, jo ir altarietelio pastangas paneigė. O kiek tų darbų nudirbta, kiek prisirūpinta, prisivažiavę! Visa tai būtų reikėję pačiam klebonui padaryti ir, kažin, ar būtų jam taip pavykę. Perdeda kai kada ir kunigai...

Kūmai Vaurui ėmė būti nebejauki bažnytelėje, kur sukalojas nebe visai benylinas, nors tebeberbiama jos šeimininkas. Vaurus bevaikščiojo ant pat mūšelių, išklaušys jų ir, nę durį darant nelaukdamas, ilgų savo maldų baigti eina sau į kapeilius, į mylimąjį savo klebonėlį. Su išpažintimis vėl teko slaidioti; netekus senelio, nuslydo ir kamendorelį; jį išklėsus, i altarietį; šį pavarius iš bažnyčios, nebeužėjo jo besirinkti: klebonas buvo abuojaus, kamendorelis visai svetimas ir

nerimtas Dievui tarnauti; teko laukti kuro svecio. Bet tai jau pripuclama, ne nuolatine išpažintis, tai ir šv. Komunijos prareitėjo.

Vaurus daugiau besistiprino dvasiškai, ne valgiškai; kai to neteko, ėmė pagalam silpti; senatvė, ne liga, ėmė viršyti ir i bažnytelę eiti visai nebeleido. Dabar abudu senuku namie besuko šv. ražančeli, ir tai katras sau: rytą už gyvuosius, už taiją tarp valdovų ir valdomųjų, kad jie nestigtų šv. Dvasios ir taikos; genda pasaulis, genda, tai matos; vakarą už a. a. Kaniavų ir klebonėlio nabaštikus ir už visas vėles skaistykloje tebeblaikomas. O kai pradėjo visai nebeikti jėgų, šitaip bepasinekėjo su savo pode Vincu:

— Kiek tu tebekaltas varpų fondui?

— Mažiau kaip pusę. Bet jei būtų reikalinga, aš netrukęs galėčiau sumokėti; kreditu man dabar yra ir banke. Ir man būtų miela paskutinį kartą jums

Aidai 1970 Nr. 1 apžvalgoje straipsny, pasirašytame X.Y.Z., aiškina sovietinę taktiką kovojant prieš religiją Lietuvoje. Tos kovos fone įžvalgiai vaizduoja sovietų leidimą du naujus vyskopus konsekruoti ir sovietines pastangas tą konsekravimą išgarsinti.

Pakartojame straipsnį išties, tepabraukdami ("surišdami") pagrindinius autoriaus teigimus ar klausimus.

Religijos, tikinčiųjų ir kunigų persekiojimas Lietuvoje kaip žinoma, tebėra aštrus ir nerodo ženklo švelnėti. Dėl to kyla susidomėjimas fakto, kad pernai gruodžio 21 buvo konsekruoti du nauji vyskupai: Liudas Povilonis, 59 metų, ir Romualdas Krikščionas, 40 metų. Pirmasis Klaipėdos katalikų bažnyčios statytojas, sovietų teismo 1962 nuteistas 8 metams kalėti, vėliau paleistas ir pastaruoju metu buvęs vikaru auditoriumi Vilniaus Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijoje. Antrasis, buvęs Kauno Prisikėli-

Du nauji vyskupai ir sovietinė taktika

Ko sovietai siekė, leisdami du naujų vyskupu ir jų konsekraciją išgarsindami?

mo parapijos klebonas, ketvirtą metų studijavęs bažnytinę teisę Romoje, pastaruoju metu buvo vysk. Labuko kancleriu ir pernai padarytas generalvikaru. Pirmasis paskirtas Telsių vyskupo Pletkaus augziliaru, antrasis — Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų administratoriaus vysk. dr. Labuko.

Būdinga šiam įvykiui, kad sovietai pritarė parinktiems kandidatams, o pati jų konsekraciją sovietinės Eltos komunikatu paskelbė "Tiesoje" gruodžio 24 (Nr. 297). Klausimas, kodėl sovietai leido konsekruoti šiuos du naujus vyskopus, kai kiti du, dar gana jauni vyskupai laikomi namu areštet ir laukia paleidžiamų į laisvę bei įjungiami į darbą?

Vysk. Vincas Slatkevičius, Kaišiadorių augziliaras (gim. 1920), vos tik konsekruotas 1957.XII.25, buvo išvežtas į Nemūnėlio Radviliškį, o Panevė-

žio ir Vilniaus vyskupijų administratorius vysk. Julius Steponavičius (g. 1911) nuo 1961.I.24 įzoliuotas Zagareje. Ar tada sovietams užkliuvo Slatkevičiaus konsekravimas be jų pritarimo? Ar Steponavičius pasirodė nepriimtinas dėl to, kad jam Roma iš anksto davė teisę automatiškai perimti iš vyskupo Paltaroko vyskupijų valdymą, kai šis mirė, ir jis tai padarė 1958 metais, nepasirūšdamas sovietų pritarimo?

Anų dviejų vyskupų izoliavimas ir ligi dabar jų kalinimas atrodo turi kitą — ne formalinį pagrindą.

Tie du jauni vyskupai buvo per arti didžiųjų charakterių ir kankinių ordinarių — vysk. Paltaroko ir arkiv. Matulionio, jų parinkti ir įkvėpti laikytis tokių linijų, kad pirmo eilės žūrėtu Bažnyčios ir tikinčiųjų reikalui, o ne Rugieniaus ir NV D įstaigų.

Antra vertus, sovietai tada laikėsi kieto nusistatymo neduoti Lietuvai daugiau, kaip vieną aktualiai veikiantį vyskupą. Dėl to jie nuėmė iš pozicijų ne tik anuos du jaunus vyskopus, bet ir arkiv. Teofilį Matulionį. Paliko tik vieną vyskupą Petrą Maželį, senyva ir ligonį, be to, esantį nuosaloje vietoje — Telsiuose.

Kai vysk. Petras Maželis buvo visiškai palaužtas ligos, Roma parinko prel. Labuką vyskupu-administratoriumi. Kaunui ir jį konsekrovo II Vatikano paskutiniosios sesijos metu. Sovietai tada nepasipriešino ir grįžusio į Kauną neareštavo. Netrukus jie dargi pritarė kan. Pletkaus konsekravimui Telsių vyskupu-administratoriumi vietoj 1966 mirusio vyskupo Maželio. Tuo atrodė buvo pralaužta sovietinė linija iš vieno vyskupo į du. Betgi tie du buvo pakankamai seni, vienas gimęs

1894, o antras 1895. Matyt, galvota, kad jie nebus labai veiksmingi nei pavojingi sovietinei politikai.

Kodėl dabar sovietai apsisprendė šiem dviem seniem vyskupam pridėti po jaunesnį augziliarą?

Ar jiems parūpo pagelbėti seno amžiaus vyskupam jų sunkiose pareigose? Šito iš sovietų niekas nelaukia, dėl to galvojama, kad čia turi būti nauja taktika. Klausimas, kokia ir ko siekianti?

Senieji vyskupai gal ir buvo nepavojingi sovietams, bet jie pasirodė neveiksmingi kitu požiūriu. Kaip tik pernai pavasarį Maskvos kulto ministerija gavo kolektyvinį Lietuvos kunigų prašymą pakeisti Kauno kunigų seminarijos kandidatams uždėtą numerus klausus. Nežiūrint baudų keturiem "didžiausiems kaltininkams" ir įspėjimų raštu kitiem, valdžios įstaigos vėl gavo naują raštą dėl bažnyčių padėties Lietuvoje. Je pagaliau rugpjūčio mėnesį sovietų Kosyginas gavo trečią kunigų kolektyvinį raštą, pasirašytą Vilniaus arkivyskupijos kunigų didesnio skaičiaus. (Pastarasis raštas jau paskelbtas ir mūsų spaudoje). Jo nuorašai pasiūti Lietuvos ministrų tarybos pirmininkui ir vyskupijų valdytojams.

Šis kunigų sujudimas greičiausiai ir bus sukėlęs sovietams galvosūkių.

ką daryti. Jei NVD baudos nebeveikia, jei Rugieniaus bauginimai nebesulaukia, jei iš to pasaulis gauna tik naujos medžiagos prieš sovietų antireliginę akciją, tai reikia ieškoti kitų kelių kunigam pažaboti ir antireliginei akcijai užtuoti.

Ligi šiolei visi kunigų skyrimai ir perkėlimai, išleidimai į užsienį, kandidatų praleidimai į seminarijas, leidimai šventinti i kunigus ejo via: NVD, Rugienius, vyskupijų valdytojai arba atvirkščiai: valdytojai, Rugienius, NVD. Vienas tos procedūros ryšininkas buvo "vyskupų vyskupas" Rugienius — kulto reikalams vyriausias valdininkas ir jo placet buvo de facto NVD placet. Kiti ryšininkai tarp Rugieniaus ir kunigų buvo vyskupijų valdytojai. Bet štai tas antrasis ryšininkų kanalas nuo praėjusios vasaros atsidūrė krizėje.

Kunigai ėmė veikti be jokių kanalų, patys siekdami sisteminės viršūnės Maskvoje ir gindami religijos reikalus pačia sovietine konstitucija.

Sovietai pamatė, kad senieji valdytojai nebesutvarkys jaunųjų kunigų, tat apsisprendė išbandyti kitą kelią: duosim jaunesnius vyskopus, juos paspausim, o šie geriau paspaus kunigus.

Sovietai nekeičia savo principo sunaikinti religiją, tačiau nebe pirmas kartas jie keičia taktiką. Pradžioje jie lankėsi dėsniu: divide et impera.

Visuose kraštuose siekė sukurti antrąjį kunigų atskilėlių nuo Romos frontą. Taip jie darė Kinijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, taip bandė ir Lietuvoje.

Kun. J. Stankūnas 1947 buvo parinktas būti pirmuoju, dėl to gabenamas į Maskvą, spausamas visuose priemonėm imtis Judo pareigos. Kai jis atsisakė, atsidūrė 25 mėm. i Sibirį. Nesuračė antro, nei trečio kandidato, sovietai ieškojo mažesnio atspatumo valdytojų. Visus valdytojus, kuriuos buvo parinkusių vyskupijų kapitulius, jie atmetė, o kai kuriuos išstrėmė, kaip Kaišiadorių kan. Meidų ir Panevėžio kan. Sidlauską. Visom šiom vyskupijom sovietai norėd turėd du valdytojus, bet tai jiems nepavyko. Kurį laiką buvo trys valdytojai, pagaliau suvesta i keturius: Vilniaus, Pa-



Pas Newarko miesto burmistą vasario 11 New Jersey Lietuvių Taryba. Iš k. į d. Tėv. Žiūraitis, O.P., burmistras Hugh J. Addonizio, Ieva Trečiukienė; stovi — Simonas Kontrimas, Pranas Vaškas ir Regina Schmidt. Burmistras pasirašė proklamaciją ir paskelbė Lietuvos nepriklausomybės dieną.

i akles pasižiūrėti teisingu vyzdžiu, pašviesti nusimanymu, kad aš savo antrųjų tėvelių, savo kūmų, savo globėjų neužvyliau. — Ir meliiai išbučiavo abiem pagalam išdžiūvusias rankes.

— Ne, nereikia, pode. Geriau dar pas save palaikyk. Atiduosi, kai jau tikrai pirkas varpus, kai viskas bus nurimę ir geran virte. Kol kas nematyti, kad kas pasigestų pačios bažnytelės, o varpai juk paskutiniai pasilips į varpinę. Tik mus palaidok gražiai gražiai. Matai, kokiudu vedu besava. Gerai, kad pas tave: kas mus kitur būtų beslauges? ...

Ir kūma Vaurus bejėgis priglaudė senokai beskustą savo burną prie prieglavio, abėjingai pasibraukdamas jo ragelį, ir daugiau i savo podę nebežiūrėjo, juo nebesidžiaugė. Vincas pastovėjo, palaukė ir, galutinai įsitikinęs, kad nieko bendra nebeturi su savo auklėtojais ir rėmėjais, pamažu išdūlino iš priešininkės.

Kaniavuose darėsi kažkas nauja, nepaprasta: pilnose jaunimo jų patalpose ėmė vaidintis mirtis; dar ne ta, kuri nusiskynė gyvybę ir išėjo, tik ta, daug baisesnė, kur iš tolo dalį užsimojus: smūgio laukti arčiau kapo jo pritirti. Vincui ėmė rodytis, kad mirtis renkas pas jį nuolatine butą; kad, pakirtus senukus karštinčius, ji nę nebe-

išeis iš priešininkės; jis taip ir bijos praverti duris i tuos du kambarius, kur gyveno seneliai.

Vaurus ilgai nebetraukė. Pagavo juos pirmosios rudens žarbos ir lyg vėlyvuosius grūdinius augalėlius pakirto. Kamendorelį parbogino abiem kartu. Pirmoji geste užgeso kūma Vauruvenė. Kai ją pasirošė išnešti iš priešininkės, kūma Vaurus pasipriešino. Giedokite, sakė, čia pat, aname kambaryje; aš klausysiuos antrame, ir man rodytis tai angelų giesmė, kuria mano draugė ten sutinka.

Padarė, kaip norėjo. Pragiedojo parą, kūma Vaurus matė silpnėsnis. Sutarė budėti antrą parą, kūma Vaurus visai sublogo. Buvo aišku, kad ilgai nebetrauks; tai ėmė budėti trečią parą, nekantriai dairydami, kada gi ir antras atsileis; abiem būtų tos pat pakasynų iškilms. Atsileido.

Na, ir buvo gi pakasynos! Dvi patriubocių kapelijos ir visa parapijos brostava lydėjo iš pat namų i bažnyčią, paskui iš bažnyčios i kapus. Seši pakvietieji kunigai kits paskui kita laikė gedulo pamaldas, kai kiti giedojė ilgiasis, ištisines egzėkvijas (visus tris nokturnus). Pamokslus pasakė du; vieną išlydint, bažnyčioje, antrą prieš duobės. Pietus iškėlė miestelyje, keliose vietose, špitolėje,

klebonijos šeimyninėje, ir kibijs praverti duris i tuos du kambarius, kur gyveno seneliai.

Virtos jautienos, kiaulienos su kopūstais, keptos paršienos ir avienos su bulbėmis prigriukės elgetos ir likučiais jie apkrauta, kad vos pasinėšė.

Kunigai iškalbingai sakė šventus daiktus, gražiai privedė klausytojai daug laimėjo. O Vincui vis rodė, kad svarbiausio vis dėlto būsia ne pasakė, neįrodė, būtent, kad jo kūmos Vaurus buvo šventi žmonės.

Ant gražiai nušifuoto raudono granito Vincas ašarodamas savo ranka išrašė:

Mylėjo Dievą kaip tėvą, ir mane našlį kaip sūnų. Atmokėk aniams, Viešpatie, amžinu atliu!

Pakasynas, paminklą ir parąšą, nors tokį kuklų, parapija ilgai minėjo ir džiaugėsi, širdimis atspėdami Vincos širdį, ir gyrė jį, kad mokėjo atsisteiti savo geradariams. Kiti, kai niekas jų nebevertė, et bet savo pareigas išėina.

Dabar savo parapijos kapuose Vincas turėjo jau penketą neabejotinai šventų užtarytojų: savo tėvelius, kūmas ir klebonėlį. Čia jam dabar kone švenčiau buvo kaip pačioje bažnytelėje. Tą penkių būrelį jis laikė tikrai teisingais ir danguje radusiais sau vietą. Čia jam daug patogiau buvo mels-tis, nes sielomis šnekėjos lyg savo šeimoje, nieko nesivarž-damas, apie žinomus patiemis patronams reikalus. Jų palaimi-nimo geriems savo sumany-mams Vincas buvo tikras, o bažnyčioje jam darėsi tik oficialu.

Antanas Krampliauskis seniai jau buvo nebe Ontė, išdėjęs iš vaikių, tai niekas jo nebeerzino, niekam ir jis neberodė didelio savo kumščio. Savo jėgumą jis tiksliai berodė kur pabarėję, pradalgėję ar re-žimus, kraunant ir iškraunant ve-žimus, nešiojant maišus. Čia jam nebuvo lygaus; dviejau te-ko sekti paskui jį, tai ne bet kuris vaikas, sutiko pas Kania-vas Antanui antrininkauti.

Pats Antanas nenusimanė, ko jis vertas ar kaip jį kiti įver-tina; nei jis pyko, nei džiaugėsi kitų nuomone ar pasakymais apie jį. Kiti sakė pasakė, o jis darė padarė, ir tiek.

(Bus daugiau)

(nukelta i 4 psl.)

Atsiminimai apie dr. J. Basanavičių

Buvau gal dešimties metų berniukas. Mane lietuviškai skaityti išmokė motina, o rašyti lotynų raidėmis anų laikų daktoriai. Rusiškai skaityti ir rašyti pramokau valsčiaus mokykloje.

Pas tetėną radau seną kažkokių metų Aušros numerį ir kalendorių, kuris supažindino mane su Lietuvos praeitimi. Žodžiu, jau buvau tautiškai pagal tuos laikus susipratęs. Labai domėjaisi senovės pilimis ir jų praeitimi. Tai ir bandą ganydamas, žiūrėdau savo sodžiaus ir apylinkių laukuose, ar nepamatysiu kažkokių piliakalnių, bet veltui — lyg tyčia apie mus tokių nebūta. Labai mėgavau skaityti, bet nebuvo ko. Kai kada kaimynų Antanas, jau užaugęs vyras, gaudavo užsienų leidinių lietuviškų laikraščių, tai duodavo ir man pasiskaityti.

Štai kažkokiame laikraštyje

radau žinutę, kad dr. Jonas Basanavičius, gyvenęs Varnos mieste prie Juodųjų jūrų, Bulgarijoje, ragina užrašyti pasakas, burtus, priežodžius ir t.t. ir siųsti jam į Bulgariją.

Nudžiugau, o gal ir man pasisekė kokią pasaką ar kitką užrašyti. Ir štai man viena žinoma pasaka atrodo pakenčiama. Pradėjau rašyti, stengiausi kiek mokėdamas, kad suprantamai užrašyčiau.

Nepamenu, kokia buvo pirmoji pasaka. Ją su dar keliais mūsų krašte girdėtais priežodžiais įdėjau į voką ir drebančią ranka Basanavičiaus adresą užrašiau. Tai buvo mano pirmasis laiškas į užsienį.

Palaukęs apie porą savaitių, ėmiau netekti vilties: galvoju, gal negerai adresą užrašiau, ar per daug prikoviau ir todėl paštas mano laiško neišsiuntė.

Visaip tada, mano jauno galvota.

Gal po pusantro mėnesio staugau laišką. Žiūriu, man dar nematytas pašto ženklelis... Bulgarijos karaliaus atvaizdas. Susijaudinęs atidariau, na, laiškas — neilgas, bet gražia ranka parašytas.

Rašo, kad gavęs siųstąją medžiagą, ji esanti gera; ir toliau sakoma: rašyk savo krašto tarmę viską, kas įdomesnio, ir siųsk.

Parašas — dr. J. Basanavičius.

Keletą dienų vaikščiojau tarytum danguje. Dabar karštai ėmiausi darbo. Užrašiau viską, lyg bitės įgeltas bėgioju. Užrašau pasakas, mįsles, burtus, patarles. Kai kurios pasakos įdomios, kitos šiaip sau vaikiškos. Nepamenu, kiek jų nurašiau, manau, daugiau negu de-

šimt. Priežodžių, burtų, patarlių tai nemažai.

Viename mūsų sodžiaus lauke ir Latvijos pusę tarp dviejų upelių kiek aukštumoje, bandą ganydamas, raskavau plonųjų sidabrinių pinigėlių. Nors jų vertės nežinojau, bet juos rinkau. Buvau skaitęs Aušros kalendoriuje apie visokias senenas, kurias esą reikia taupyti, — tai ir taupiau.

Kartą sumaniau prie savo rašinio įdėti vieną iš tų pinigėlių. Gražiai suvyniojau į ploną popierėlį ir pridėjau raštelį, kad tokių pinigėlių turiu daugiau. Abejojau, ar nueisi!

Kai gavau dr. Basanavičiaus laišką, patyriau — viską gavęs. Ar tie pinigėliai turi kokios vertės ar ne, nieko apie tai nežinojau. Aš vistiek, kiek jų turėjau, pasiunčiau.

Iš dr. Basanavičiaus gavau keletą ar penkis laiškus ir juos branginau, pamėgdžiojau jo rašymo būdą. Kartą sumaniau ir tarp savo rašinių įdėjau laiškučių, — kur prašiau, kad daktaras atsiųstų savo nuotrauką. Atsiuntė du lapus su savo atvaizdu — tą, kuris buvo Aušroje. Gerai ir tokie.

Vieną daviau savo kaimynui, o kitą sau pasilikau. Dr. Basanavičiaus laiškus taupiau, buvau į stogą paslėpęs, nes tai buvo laikai dar prieš spaudos atgavimą, kada dar viskas rusų žandarų buvo persekiojama.

Kai, po poros metų grįžęs ėmiau tų laiškučių ieškoti, tai radau pelių sugrauztus, o taip norėjau tai pasiimti važiuodamas į Ameriką.

Ir štai kas likimo buvo lemta, kai dr. Jonas Basanavičius ir Martynas Yčas 1913 metais atvyko į Ameriką. Lietuvių

Mokslo Draugijos namams Vilniuje aukų rinkti.

Dabar nepamenu, kur buvo su jais susitikimas. Čia aš pats susitikau su daktaru. Norėjau pasakyti, kad buvau anų laikų tautosakos rinkėjas, beje, neišdrįsau tokiomis niekais daktarą varginti...

Dabar nei nežinau, kur daktaras su Yču buvo apsisitoję. Gal New Yorko kažkokiame viešbutyje, ar pas Miką Bučinską. Jų globėjai čia, Brooklyne, rados, buvo Vincas Jankauskas ir Maik Buš (taip save vadino Bučinskas), turėjo siuvyklą Pietų ketvirtoje gatvėje prie Williamsburgo tilto. Beje, ilgėliau jiedu buvo apsisitoję pas daktarą Šliupą. Scrantone, kur abu didieji Lietuvos atgimimo veteranai po ilgą nesimatymo metų susitiko ir turėjo daug ką pasipasaikoti.

Kai jiedu grįžo į New Yorką iš po ilgų kelionių po plačiąją Ameriką, tai buvo surengtos išleistuvės — prakalbos McCaddin salėje Berry Street, Brooklyne. Dabar nepamenu, ar daktaras vienas čia buvo, ar su Yču. Tų laikų "cinematografas" bei "judžių ėmėjas" buvo Antanas Račiūnas. Buvu su juo susitarta, kad daktarui po prakalbų išeinant iš salės, jis "nupaveiksluos" į juostelę. Jis su savo aparatais laukė, kol žmonės išėjo, kaip buvome sutarę.

Mes, būrelis, daktarą įdėjome, ir čia prieduriję mus apšvietė ir įamžino "judžių juostelę, kur ir aš matomas. Gaila, kad A. Račiūnas kažkur Long Island gyveno, ir jam mirus, nežinia kur jo visi tie filmai yra ar dingę, o jų apšvietimui turėjo. Šiandien jie turėtų jau istorinę vertę.

Pranas Narvydas

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Kritisieji už laisvę. V. Ramo-jaus knygos apie partizanų II karo. Ilustracijos P. Lapės. Kaina 4 dol.

Saunus penketukas. J. Švais-to. Penki milžinai ir jų nuoty-kiai. Kietais viršeliais, gražiai iliustruota, didelio formato. 3 dol.

Sventadienio žodis. Kun. A. Valiūškos sekmadieniam pritaikyti Evangelijos aiškinimai, kaina 3 dol.

Tiltai ir tuneliai. Jaunųjų poe-zijos rinkinys. R. Bičiūnas, J. Bradūnas, I. Damušytė, K. Gai-džiūnas, M. Kvietkauskaitė, M. Pakalniškytė, T. Pautienytė, R. Sakalaitė, L. Šveždaitė, A. Zailskaitė. Kaina 2 dol.

Po Dievo antspaudais — Vytauto Didžiojo gados, Leo-nardo Andriekaus eilėraščiai. Iliustruota dail. T. Valiaus, 106 psl., didelio formato, kaina 3 dol.

Broliai balti aitvarai. H. Na-gio eilės, kietais viršeliais, di-delio formato. Ilustracijos P. Gailliaus, išleido Alg. Mackaus knygų fondas, kaina 5 dol.

Moderni mergaitė. Stasio Ylos, 352 psl. Veikalas, atsklei-džias mergaitės problemas, kai-na 4 dol.

Gatvės berniuko nuotykių. R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui, kietais viršeliais 5 dol., minkštai 4 dol.

Kultūrinės gelmės pasakose. Vyt. J. Bagdanavičius II-ji kny-ga, kaina 5 dol. Galima gauti to pačio autoriaus ir I-ą knygą, kaina 3 dol.

Gimtinės takais. Pr. Narvy-das pasakojimai, kuriuos parin-ko J. Valakas, viršelis dail. J. Juodžio, kaina 3 dol.

Pasaga iš vyšnios. A. Ba-ranausko eilėraščiai. 2 dol.

Rezistencija. R. Spalio roma-nas, 429 psl. Kietais viršeliais, kaina 6 dol.

Lietuviai legionieriai Vietna-me. Vrublevičiaus išgyven-tos dienos, kaina 2 dol.

Vysk. Pranas Brazys, jo žo-džiai bei mintys ir gyvenimo dienos, kaina 2 dol.

Tau Sesute, Pr. Lemberito gy-venimas, kūryba ir prisimini-mai, kietais viršeliais 5 dol. minkštai 4 dol.

Visi mes broliai, Louis Evelyn, N. P. Seseerų leidinys, kaina 2.50 dol.

Nepriklausomos Lietuvos pi-nigai, J. K. Kario istorija ir nu-mizmatika, kaina 5 dol.

Trapus vakaras K. Grigai-tytės lyrika, kaina 3 dol.

Tik tau ir man, O. B. Aud-ronės eilės, kaina 3.25 dol.

"Awakening Lithuania". Pro-fesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimi-mą. Kaina 3 dol. Kietais virše-liais 4 dol.

Dainų Sūkurys, populiarios bei šokių dainos, 1 dol.

Su Daina, dainorėlis. 392 po-puliarios lietuviškos dainos, 2 dol.

Gaunama Darbininko admi-nistracijoje.



Los Angeles vasario 16 minėjime dainuoja kompozitoriaus Br. Budriūno vadovaujamas nonetas. I-je eilėje iš k. į d. O. Develikienė, D. Mackilienė, B. Dabšienė, Š. Šakienė, R. Aukštakalnytė; II-je eilėje R. Dabšys, A. Polikaitis, Butkus, B. Seliukas ir E. Jarašiūnas. Nuotr. L. Kanto

Juozo Strolios atsiminimai — Lietuvos vyčio pėdsakais

Lietuvos Vyčio pėdsakais — taip pavadinta knyga, kurią pa-rasė Juozas Strolia. Tai jau po-mirinė knyga — nors parašyta dar jo paties, bet knygos pasirodymo autorius nesulaukė — mirė prieš metus vasario 15.

Autorius — muzikas, kompo-zitorius, smuikininkas, Jeroni-mo Kačinsko, Vytauto Marijo-šiaus mokyklos draugas. Vokie-tijoje buvęs Drezeno operos orkestro smuikininkas, paskiau Drezeno mokyklos mokytojas, iki atkeliavo į Ameriką ir galu-tinai sustojo Chicagoje.

Knygoje stipriai keliais at-vejais pasisako esąs aukštaičių "muzikas", garbina Lietuvos "muzikus", nes jie išlaikė Lie-tuvą gyvą ir lietuvišką. Nepa-gali smerkimo didikam, Lietu-vą laidojusiem, kalbą pamir-šusiem, žmones išnaudojusiem, savo išdaigom besirūpinusiem, valdovus pasirinkusiem iš Len-kijos ar iš Saksonijos. Dreze-ne bei jo apylinkės pilyse autorius rado apšiai Vyties ir Erelio ženklų — iš tų laikų, kai Saksonijos kunigaikščiai buvo tapę Lenkijos karaliais ir Lietuvos didžiais kunigaikš-čiais (Augustas II ir III — 17-18 šimtmetis). Matyt, dėl to ir pati knyga pavadinta Vyčio pėdsakais.

Tos istorinės liekanos, Kra-ševskio citatos apie Saksonijos kunigaikščių lėbavimą šiandien mus jau mažiau domina. Dau-giau domina paties autoriaus gyventas laikas. Jis pradėjo pa-sakoti nuo 1940, kada atsisvei-kino su Lietuva ir išreparavo nuo bolševikų režimo. Baigia pasakojimus su didžiuoju 1945 metų Drezeno subombardavi-mu ir bėgimu iš miesto griu-vėsių.

Iš knygos šiek tiek pažįstam repatriantų gyvenimą lageriuose — santykius su administra-cija, pačių repatriantų dėmes: vienas prieš kitą skundus, vo-kiškumo demonstravimą. Pažis-tam kiek lietuvių, kurie ėmė spiestis Dreze-dene karo metu (Tik ten lan-kėsi pamaldų ir paskiau mo-tociklo katastrofoje žuvo ne kun. dr. Paukštys, kaip rašo autorius, bet kun. dr. Puišys). Pažįstam taip pat vokiečių kul-tūrininkų nenacišką galvojimą. Knyga tuo atžvilgiu ir yra į-domi skaityti, nes repatriantų gyvenimą, lietuvių susibūrimą atskiruose miestuose karo ei-goje labai mažai kas yra lietęs. Gausiai knygose atspindėjo tik paskeisnis gyvenimas — DP lageriuose.

Autoriaus pomėgis daryti ne-

reikalingus šuolius į šalį nuo pasakojamo dalyko — į paties samprotavimus, anekdotus, istorines paraleles (pvz. Dreze-deno suėginimą pertraukia net 9 puslapių užuolankom!) skaitytąją atgrasina. Ypačiai to gausu pradžioje, kol pasakoją atsiminimus iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo.

Būtume autoriui labiau dė-kingi, jei vietų tų intarpų bū-tų galėjęs pilniau rodyti ir re-patriacinio gyvenimo vaizdus ir lietuvių susitelkimą Dreze-dene ar pvz. lietuvių aukas tame Drezeno pragare.

(Juozas Strolia, Lietuvos Vy-čio pėdsakais, 1940-45 m. atsi-minimai ir ispūdžiai. Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos leidinys, 1969. 174 psl. Kaina 2 dol.)



Pas saležiečius jų naujoje vietoje Vytėnuose prie Romos vasario 2 buvo surengtos specialios pamal-dos. Po pamaldų vienuolyne svečiuojasi kard. A. Samore (gilumoje), ir St. Lozoraitis.

DU NAUJI VYSKUPAI LIETUVOJE

(atkelta iš 3 psl.)

nevežio-Kaišiadorių, Kauno-Vil-kaviškio ir Telšių. Juo mažiau valdytojų, juo lengviau Rugie-niui ir NVD jais oporuoti. Jei būtų šeši, greičiau kuris nors išklystų iš "linijos" arba, visi susitarę, būtų drąsesni pasiprie-šinti kai kuriem sovietų reika-lavimam. Tos sumažintų rankų taktikos jie laikosi ir toliau. Būdinga, kad

jie neleidžia turėti savų valdytojų dviem stipraus nugar-kaulio vyskupijom — Panevė-žiui ir Vilkauskijai.

Šias vyskupijas jie laiko pri-plakę vieną prie Kaišiadorių, o antrą prie Kauno valdytojų ve-žimo.

Iš šalies žiūrint, atrodytų pa-radoksas, kad sovietai, nenorė-dami didinti valdytojų skai-čiaus, dabar štai didina vysku-pų skaičių. Didina jį ne naujo-se pozicijose, kur vyskupų trūksta, kaip Vilniui, Panevė-žiui, Kaišiadoriui ir Vilkauskijai. Tiesa, pirmosios trys turi savo vyskupus — Steponavičių ir Slatkevičių. Jei sovietai ir no-rėtų jų vieton gauti kitus vys-kupus, Roma nesutiks. Tie vys-

kupai kaliniai savo teisių baž-nytine prasme nėra praradę, tik jie sukludytai jas vykdyti. Galėtų būti naujas vyskupas Vilkauskijoje, bet to sovietai ne-norės.

Koks gi tat buvo apskaičiavi-mas duplikuoti vyskupus Kau-nui-Vilkauskijai ir Telšiam?

Argi tuo siekiama sustiprin-ti senųjų vyskupų galią, ypač kai pasirodė, kad jie nebepe-gėjus patenkinti savo kunigus? Atrodo, taip, bet tai reiškia ką kita, negu daugelis naivesnių galėtų galvoti. Senieji vyskupai bus paraližuoti ir diplomatiškai nuimti. Augziliarai bus faktinie-jai trijų vyskupijų valdytojai. Krikščūnas jau anksčiau valdė Vilkauskijai vyskupiją kaip kan-celeris, o tapęs generalvikariu jis tai darys dabar.

Klausimas tačiau ne tas, kad jie valdys vyskupijas, bet **kaip jie valdys: kaip tvarky-sis su Rugenium bei NVD ir kaip su savo kunigais?**

Ar jie bandys užgniaužti tei-sėtus kunigų reikalavimus, ar stengsis paveikti Rugenius ir sovietinius bosus, kad liautųsi diskriminavę tikinčiuosius ir kunigus, ir iš viso duotų pa-galiau religinę laisvę Lietuvos katalikam? Bet ar sovietai jų klausys, ar grūs ir juos po kiek laiko į Zagarę bei Nemunėlio Radviliškį? Ar klausys jaunes-nieji kunigai šių vyskupų, jeigu jie pasirodytų tik Rugenius botagas, o ne Bažnyčios vado-vų balsas ir valia?

Nesinori tikėti, kad sovietam ši kartą pasisektų palaužti per-eilę metų brandusį ir dabar spontaniškai įsisiūbavusį kuni-gų judėjimą. Nebe tie laikai ir nebe ta generacija. Sie kunigai jau yra praėję didelį kryžiaus kelią, tat juos įbaugini nebus lengva, juoda, kad jie gina šven-tas religijos ir žmonių teises. Norisi laukti, kad jaunieji vys-kupai bus išmintingesni ir at-sparūs, tačiau teks toliau stebė-ti, kaip jie reikšis. Lietuvos re-liginė kova nebėra tik vietos reikalas. Pagaliau ir sovietinis pasaulis nebėra uždara sala.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.09
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-sokių (2 pl.)	Stereo	8.59
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	Stereo	5.00
Aidona Stempuzis, su Stutgarto simfonija	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stutgarto simf. muzika D. Lapinskas	Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranauskas, Stempuzis, Lapinskas	Stereo	2.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP) mažo formato		2.00
Lauksiu tavęs, 12 lengvos muzikos kūrinių		5.00
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių		5.00
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių		5.00
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelenis		6.00
Vaclovo Daunoros operų arijos ir liet. dainos		5.00
Lauzy aidai, 4 oktetų skautiškos dainos		4.00
Zirginėliai, B. Pūkelevičiūtės vaikams pasakos		5.00
Antrieji zirginėliai, vaikams pasakos		5.00
Pilėnai, opera iš 3 plokštelių, V. Klova		8.00
G. Vasiliauskiene, 11 lengvos muzikos dainos-sokių		6.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 sokių-dainų rinkinys		5.00
D. Dolskis, 10 įdainuotų sokių-dainų rinkinys		5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai		5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionalai aktorai		5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo	2.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo	4.50
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota		5.00
Šiluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai		3.50
A. Sabaniausko, po 12 dainų-sokių X ir XI albumai po \$5.00		10.00
A. Sabaniausko, lengvos muzikos 12 sokių-dainų Nr. 3		5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir sokių muzika — Stereo		5.00
Dainuotojų Jums, Aurelia sokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Sigitė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3		5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo		4.50
Dainos Lietuvos, S. Čerkmės komp. įdainuota 12 liet. dainų		3.50
Dainų ir arijų reitais, sol. J. Vaznelio		5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo	\$7.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos		3.50
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	Stereo	4.50
Dainuojame su Rūta, R. Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo		4.50
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų	Stereo	4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 duk. 15 liet. dainų. (Stereo)		4.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stutgarto simfonija		4.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras. 18 sokių. Stereo		4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. 4.50		4.50
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patriotinių maršų		6.00
Liaudies giesmė, Teviškės choro 11 giesmių ir dainų		5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno		5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 zod.)		2.00
Lietuvos atsiminimų 25 m. jubiliejaus dainos (Stereo)		4.50
Mes padainuosim, Churlionio ansamblio 16 liaud. dainų		6.50
O ramūnelė, pasakyk, Birutė Tamošūnas, 12 muzikos sokių		6.00
Svajonių sūkurys, B. Tamošūnienės, 12 muzikos sokių		6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-sokių		2.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 1, V. Noreika		5.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika		5.00
Lietuviškos vestuvės, prisilbos ir vedybos		5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras		5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 sokių muzika solo.	Stereo	\$6.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 sokių muzika solo		5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos sokių — Stereo		\$6.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo		\$6.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6		5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo		5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų		3.50
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų d. Stereo		4.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos (Stereo)		6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras		4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo	\$4.50
Baltic Countries National Anthems (33 1/3 RPM)		1.00
Zibuklės, L. Stuko moterų sekteto 14 l. dainos. Stereo		4.50
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 sokių		2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės		2.00
Mes žengiamo su daina, N.Y. vyryų oktetas 17 d. Stereo		4.50
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo	\$7.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo	5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo	5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės.	Stereo	5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
(Persuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.00)

Nauja opera ir kiti rūpesčiai

JAV LB Tarybos rinkimai JAV LB centro valdybos posėdis įvyko vasario 6 Jaunimo Centre. Į dienotvarkę buvo surašyta visa eilė svarbių klausimų. Pirmiausia buvo apspartytas bene pats aktualiausias šių metų JAV LB įvykis — VI-tosios JAV LB Tarybos rinkimai. Rinkimai įvyks gegužės 16-17. Įstatų Tarybai nepakeitus, rinkimai bus vykdomi buvusiu tvarka.

Centro valdyba patvirtino pirmininko paruoštą rinkimų taisyklę, kurios bus išsiuntintos visoms LB institucijoms. Rinkimų taisyklės yra labai panašios į pereitų rinkimų taisyklę, išskyrus, gal būt, tik vieną pagrindinį skirtumą: vietoje buvusių penkių rinkimų apygardų, dabar bus devynios. Rinkimines apygardas sudarys aštuonios reguliarios JV LB apygardos ir atskirai sudaryta Detroito rinkiminė apygarda. Tie pakeitimai padaryti atsivėlgiant į Bendruomenės apygardų ir apylinkių valdybų pageidavimus. Kitų pageidavimų pakeitimų centro valdyba padaryti negalėjo, nes tai nėra jos kompetencijoje. Renkamų Tarybos

narių skaičius lieka toks pat: bus renkami 37 Tarybos nariai ir kiekviena rinkiminė apygarda praves į Tarybą atstovus proporcingai balsuotojų skaičiui. Centro valdyba šiuo metu rūpinasi centrinių rinkimų komisijų sudarymu.

Jaunimo simpoziumas

Surinkus duomenis ir ištyrus galimybes, paaiškėjo, kad jaunimo simpoziumui suruošti ir jo pasisekimui užtikrinti sąlygos yra geros. Todėl nutarta tokį simpoziumą suruošti. Simpoziumas įvyks gegužės pradžioje Chicagoje. Jį ruošiant, centro valdyba laikysis tų pačių principų, kokių laikėsi ruošdama Mokslo ir kūrybos simpoziumą. Centro valdyba remia simpoziumą lėšomis ir atliks techniškus organizacinius darbus. Specialiai sudaryta komisija tik iš jaunimo atstovų nustatys simpoziumo programą. Komisija jau baigiama sudaryti ir tuoj pradės darbą.

Šiuo simpoziumu centro valdyba siekia artimesnio ryšio tarp atskirų jaunimo organizacijų, artimesnio tarpusavy išsiskėrimo ir gilesnio jaunimo problemų supratimo. Taip pat

tikimasi padaryti pradžią JAV lietuvių jaunimo apjungimui.

Ar gims nauja lietuviška opera?

Sis įdomus klausimas centro valdyboje buvo atsiradęs jau daugiau kaip prieš metus. Jis iškilo iš prof. Vytauto Marijošiaus ir centro valdybos pirmininko Broniaus Nainio vieno pasitarimo Hartforde. Per metus laiko, besikaitaliojant mintims ir nuomonėms, šis klausimas įgavo jau aiškiai apibrėžtas formas ir buvo pateiktas centro valdybos posėdžiui jį svarstyti.

Idėja, iškelta ir suformuluota prof. Vytauto Marijošiaus, yra tokia: pakviesti mūsų kompozitorius parašyti trijų dalių, viena nuo kitos nepriklausomų, lietuvišką operą. Kiekvienas kompozitorius laisvai pasirenka sau temą ir libretistą. Atskira operos dalis negali būti ilgesnė kaip 30 minučių. Orkestras ribojamas 16-18 asmenų sastatu. Tokia trijų dalių opera būtų statoma Chicagoje Lietuvių Operos kolektyvo ir su šiuo pastatymu būtų lankomos ir kitos lietuvių kolonijos, bent didesnės. Centro valdyba savo posėdyje pritarė šiam planui ir nutarė siekti jį realizuoti.

Kultūros Fondo pirmininkui pavesta, susitarus su prof. V. Marijošium, sudaryti 5, 7 ar 9 asmenų specialistų kolegiją, kuri šį uždavinį atliktų. Projektas kainuotų apie 4-5 tūkstančius dolerių ir būtų finansuojamas iš pereitos Dainų šventės pelno.

Centro valdyba mano, kad ši projektą įvykdžius, būtų praturtintas mūsų operinis kraitis, būtų paremti mūsų kompozitoriai ir gal su tokiais kūriniiais pasisektų išeiti ir į amerikiečių visuomenę. Centro valdybai dėl to projekto būtų malonu išgirsti ir visuomenės balsą bei jos kritiškas pastabas.

Kiti reikalai

Dainų Šventės repertuaras paruoštas ir siuntinėjamas šventėje dalyvauti užsiregistruojantiems choram. Šventei patalpos rezervuotos ir vedamos derybų sutartį pasirašyti. Geresnių patalpų neatsirandant, šventė vėl bus ruošama Chicago International Amphitheatre patalpose. Ten pat, kur buvo ir praėjusioji.

Centro valdyba buvo paprašyta ir sutiko globoti 1970 balandžio 18-19 Chicagoje įvykstančias krepšinio ir orinio žaidynes, kuriomis bus atšvesta 20-ties metų Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungos sukaktis. Sportininkams atžymėti premijoms paskyrė 200 dol.

Pasidžiaugta gražiai atliekamu Vasario Sešioliktosios progą LB informacijos komisijos darbu ir konstatuota didelė šio darbo nauda.

K.V.M.

K.B.



New Jersey Lietuvių Taryba vasario 13 lankėsi pas New Jersey valstybės gubernatorių Trenton, kur buvo gauta proklamacija Lietuvos nepriklausomybės šventės progai. Iš k. į d. Simas Kontrimas, kun. dr. T. Žiuraitis, O.P., valstybės sekretorius P. J. Sherwin, leva Trečiokienė, Pranas Pūras ir Antanas Gudonis.

ROCHESTER, N.Y.

Lietuvių radijui 20 metų

Vasario 15 lietuvių radijo valandėlės programos metu pranešė Ona Adomaitienė su glaustai papasakojo apie šios valandėlės kūrimą ir apie jos veikimą.

Pirma transliacija įvyko 1950 vasario 16, dalyvaujant ir kongreso atstovui K. Keatingui, dabartiniam JAV ambasadoriui Indijoje. Pirmieji organizatoriai buvo ankstesniosios kartos lietuvių—Maciejūnai. J. Braknys, P. Dirsė (visi jau mirę), Petras Norkeliūnas, Jonas Morkūnas, Robertas Sherelis, pūkų jų talkininkas kun. Pranas Valiukas, jo sesuo Onutė ir tik atvykęs H. Zemelis; vėliau — Antanas Ščiuka, Ant. Sabalis, J. Gudaitis; pagaliau—1953 metų vasarą susiorganizavęs lietuvių radijo klubas, kurio pirmininkas iki šiandien tebėra Pranas Puidokas, kartu ir kitų lietuvių organizacijų veiklus narys. Yra suorganizuotas ir pranešėjų gražus būrys: jau ilgus metus dirbantieji Ona Adomaitienė, Andr. Cieminis, Br. Krokys, St. Ilgūnas, R. Kiršteinis, B. Sedlickaitė-Litvinienė, Dalė Siurilienė, Alf. Dziakonas ir neseniai išjungusieji jaunieji akademikai — Aleksas Gečas, Nijolė ir Vaidevutis Draugėliai ir Eug. Vidmantas.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo reikalu kalbėjo Aleksas Gečas.

Auksinis kunigystės jubiliejus

Kun. Jonas Bakšys gegužės 30 švenčia 50 metų kunigystės jubiliejų. Šiai savo buvusio klebono nepaprastai suakcentuota pamintė parapičiai rengiasi su atsidėjimu. Yra susiorganizavęs komitetas, kurį sudaro: Jonas Morkūnas ir prof. dr. Antanas Klimas — pirmininkai, išdininkas Petras Dirsė ir sekretorius John Slicks (Jonas

Sedlickas). Garbės komitetan pakviesti lietuviškų organizacijų pirmininkai. Be to, kovo 8 kun. Jonui Bakšiui sueina 78 metai amžiaus. Jo dabartinis adresas: 1315 South M. Street, Lake Worth, Florida.

Užsidarė

Robertas Sherelis, Mikas Kanapickas ir Petras Milevičius, veiklūs ankstesniosios kartos lietuvių prekybininkai, dosnūs lietuviškų reikalų rėmėjai, pasitraukdami pensijon, pasiskelbė parduodą savo prekybinės įstaigos, R. Sherelis, namų apyvokos reikmenų krautuvės savininkas, M. Kanapickas, duonų kepiklos ir krautuvės savininkas, ir P. Milevičius, maisto krautuvės savininkas, savo prekybos įstaigas jau yra uždare.

Veiklūs žvejai

Čia susiorganizavęs, meškeriojų ir medžiotojų klubas ne tik meškeroja bei medžioja, bet surengia ir viešų kultūrinių pramogų. Prieš Kalėdas surengė aktorius Vit. Zukauskas ir solistės Vl. Sabalienės juokų ir dainų vakarą. Sausio viduryje buvo surengtos vaisės su šokiais.

Vasario 15 Valės ir Antano Burkunų sodyboje įvykusiame susirinkime buvo išrinkta nauja klubo valdyba: pirm. Ant. Burkunas, vicepirm. Alf. Dziakonas, sekr. Petras Matukas ir inž. Ignas Budrys. Meškeriojų vadovas — Kazys Ančiukaitis, medžiotojų — Ant. Jurksaitis.

Prez. A. Stulginskio minėjimas

Balandžio 12 Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos salėje rengiamas buvusio Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio minėjimas. Pranešėjas — Petras Stravinskis. Pamaldos už a.a. A. Stulginskio vėl bus tą patį dieną 11 val.

Rochesterio ir apylinkės lietuvių maloniai kviečiami minėjime dalyvauti. Rengia vietos ateitininkai.

Choro pobūvis

Metinis choro pobūvis, įvykęs vasario 7 Šv. Jurgio parapijos salėje, pasižymėjo ne tik vaisėmis, bet ir įdomiai parengta menine programa.

Andrius Cieminis, Vyt. Zmuidzinis, Ona Adomaitienė ir Birutė Apanavičienė pasirodė su solo ir dueto dainomis.

Svečias rašytojas Jurgis Jankus paskaitė novelę iš anų "gerųjų DP laikų". Savo gyva intriga, puikia lietuvių kalba ir gražiu autoriaus skaitymu buvusiems anų dienų panašių įvykių stebėtojams ta novelė labai patiko, bet jų vaikaičiams nebuvo suprantama, nes kai kurie vienas kitą klausinėjo, kur, kada tai įvyko ir kas per vieni buvo tie narsūs vaizbūnai.

Izabelė Zmuidzinienė nuotaiingai padėklamavo N. Narutės eilėraštį "Agonų laukus". Ją pianinu palydėjo, grodamas Beethoveno sonatą, Kornelijus Cieminis.

Dainavo ir seserys Krokutės ir Dziakonaitė. Akomponavo K. Saladzius.

Choro dirigentas J. Adomaitis pasirodė su humoro daina "O kur buvai, džiuduk mano". Puikiai jam talkino Aukšė Cykaitė.

Literatūros vakaras — kovo 12

Rašytojo ir literatūros kritiko Ant. Vaičiulaičio literatūros vakaras įvyks kovo 12, šeštadienį, Šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Ant. Vaičiulaitis ne tik paskaitys savo kūrybos ištraukų, bet ir papasakos savo prisiminimų apie kai kurias lietuvių rašytojus.

(nukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

— Lietuvių Fondo vajas tradicinė vakarienė Chicagoje nukeliama iš balandžio 5 į balandžio 19 d., 3 val. p. p. toje pačioje vietoje — Personality Lodge, 4740 S. Cicero Ave. Kas tiki Lietuvos laisvės rytojūm, kas nori, kad lietuviybė būtų gyva, kas rūpinasi, kad mūsų jaunimas nenustautų — visi įstoja į Lietuvių Fondą šios vakarienės proga. Informacijas teikia LF būstinė, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-2858, o taip pat ir vietos LF vajas komitetai bei įgaliotiniai.

— Bronius Nainys, JAV LB CV pirmininkas, ir Povilas Zumbakis JAV LB CV narys, tarėsi su Vidurinių vakarų apygardos ir ŠALFAS'gos atstovais dr. E. Ringum, J. Bagdonu ir Z. Ziupsniu Amerikos ir Kanados krepšinio ir orinio sporto varžybų reikalais. Varžybomis, kurios įvyks balandžio 18-19 Chicagoje, bus paminėta sporto s-gos 20-ties metų sukaktis.

— Dail. Antanas Navickas Brazilijoje pagamino du naujus vitražus Vila Zelinos bažnyčiai. Vienaime tų vitražų yra marjonų vienuolių atgaivintojo arkivyskupo J. Matulevičiaus paveikslas, o kitame vitraže — Mergelės Marijos pagal dail. Vlados Stančikaitės projektą paveikslas.

— Lietuvių R. Katalikų Federacijos kongresas įvyks lapkričio 28-29 Chicagoje, Marquette Parko lietuvių parapijos salėje.

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejus paskutiniu metu parinko visą eilę įtakingų lietuvių į Patarejų komitetą, kuris pasireiškė muziejus kovo 1 d. Blackstone viešbuty rengiamame bankete. Čia bus pagerbtas metų pasižymėjęs Amerikos gyventojas, kuriuo šiemet išrinktas Chicago's Istorinės dr. jos direktorius dr. C. Silvestro.

— Sidnėjaus lietuvių, pagerbdami išeivijoje ir tėvynėje mirusius tautiečius, nutarė Rookwood kapinėse pastatyti lietuvių tautinį paminklą — lietuvišką koplytėlę. Paminklo projektą parengė JAV-se gyvenęs dailininkas V. K. Jonynas. Paminklo statyba rūpinasi Sidnėjaus lietuvių kapelionas kunigas Petras Butkus ir inž. Vytautas Bernotas.

— JAV LB apylinkių valdybos yra prašomos centro valdybai skirtą solidarumo įnašų dailį ir kitas Bendruomenės skiriamas aukas siųsti centro valdybos išdininkui šiuo adresu: Kostas Dočkus, 1901 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650.

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukojo

500 dol. metų laike suaukojo dalimis Aleksandras ir Laimė Plateriai, Bethesda, Md.

Po 100 dol.: prof. A. Vasy su ponja; Kazimieras ir Bronė Cikotai, Philadelphia, Pa.; Andrius ir Sofija Ramanauskai, Mays Landing, N. J.; Janė Gerdvilienė, Woodhaven, N.Y. (anksčiau aukojo 100 dol.); Pranas ir Izabelė Saknai, New Kensington, Pa.; Kostas Stukis, Baltimore, Md.

Po 25 dol.: Jonas ir Bronė Karaškai, Eelran, N. J.; J. ir A. Aisčiai, Washington, D.C.

20 dol.: Valdemaras Banevičius, Philadelphia, Pa.

Po 10 dol.: Ona Valatkienė, Philadelphia, Pa.; K. Kalvaitienė, Greenbelt, Md.; J. L. Babrys, Washington, D.C.

Visiems aukojusiems teatlygina Visagalis!

Įamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite došnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukas siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.



Lietuviška vėliava iškeliama prie Kearny miesto valdybos. Iš k. į d. kun. R. Tamošiūnas (Thompson), tarybos narys Councilman J. Salvė, Lietuvių Kat. Bendruomenės Centro pirmininkas Fr. Gelėnitis, miesto burmistras A. Cavalier, J. Melnyis, tarybos narys J. Burns ir Sopulingosios Dievo Motinos parapijos klebonas kun. D. Pocius (laiko vėliavą).

Lietuvos nepriklausomybės minėjimą surengė klebonas kunigas V. Martinkus. Vasario 15 d. 10:30 v. atlaikė ta intencija mišias, pasakė pritaikintą pamokslą, o 5 v. popiet parapijos salėje įvyko minėjimas. Pagrindinę paskaitą skaitė iš Worcesterio atvykęs Pr. Pauliukonis. Meninėje dalyje pasirodė Elvyda Guobytė, inž. Nardis Antanaitis ir Vyt. Grybas.

Religinis koncertas šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje bus kovo 8 d. 4 v. popiet. Jį atliks smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, jo sūnus pianistas Vytenis Vasyliūnas, solistė — Stasė Daugėlienė.

SIOUX CITY, IOWA

Vasario 16 minėjimas

Sekmadienį, vasario 15 Sioux City lietuviai įspūdingai paminėjo Vasario Sešioliktąją.

Jau vasario 8 vietos klebonas paskelbė minėjimo programą, kviesdamas visus lietuvius ir kitataučius, lankančius Sv. Kazimiero bažnyčia, melstis ir priimti komunią už kėnciančius lietuvius Lietuvoje, Sibire ir kitose Rusijos vietose, taip pat ir už laisvojo pasaulio lietuvių bei jų bičiulių, nenuilstamai kovojančių už Lietuvos ir visu pavertę tautų laisvę.

Vasario 8 ir 15 parapijos biuletenis buvo skirtas pavergtai Lietuvai.

Vietos dienraštis "Sioux City Journal", turįs 270,000 skaitytojų (5th and Douglas Street, Sioux City, Iowa 51102) ir diecezijs savaitinis laikraštis "The Globe", turįs 100,000 skaitytojų (P. O. Box 1678, Sioux City, Iowa 51102) įsidėję ilgus kun. S. Morkūno straipsnius, plačiai nušviečiančius Lietuvos neteisėtą pavergimą ir Rusijos kolonializmo žiaurumus, sunaikinant šimtus tūkstančių Lietuvos gyventojų.

(Būtų gražu ir naudinga, kad didesniųjų kolonijų lietuviai pasiųstų nors trumpus padėkos laiškus minėtų laikraščių redakcijai.)

Vienas mišias už pavergtą Lietuvą aukoję pats klebonas, kitas — kun. dr. R. Kevane, Sioux City diecezijs kancleris, didelis lietuvių draugas.

Kun. S. Morkūnas pasakė pamokslus, nušviesdamas religijos būklę Lietuvoje ir rusų vedamą ne tik religinę, bet ir tautinę, kultūrinę bei ekonominę kovą sunaikinti lietuviams. Plačiau jis kalbėjo apie keturiasdešimties Lietuvos kunigų pasirašytą ir pereinamais metais įteiktą Sovietų Rusijos bei Lietuvos okupacinei valdžiai memorandumą dėl religijos suvaržymų Lietuvoje.

Kun. S. Morkūno pamokslų su dideliu dėmesiu klausėsi amerikiečiai, atvykę net iš trijų valstijų: So. Dakotos, Nebraska ir Iowos. Jo pamokslai klausytojams buvo dar tuo įdomūs, kad jis pats pergyveno pirmąją rusų okupaciją ir per penkis mėnesius nuolat buvo tardomas, o jo giminės mirė kankinių mirtimi Lietuvoje ir Sibire.

Parapijos salėje minėjimas buvo pradėtas giesme Marija, Marija bei Amerikos ir Lietuvos himnais.

Rašytojas Jeronimas Cicėnas savo paskaitoje vaizdžiai nušvietė paskutinius įvykius Lietuvoje, visus kviesdamas nenuilstamai dirbti pavergtai Lietuvai laisvinti.

Vakariene malda pradėjo tėvas O. Ackwic-Akvilūnas, pranešė

ciškonas, Sv. Bonifaco, didžiausios Sioux City amerikiečių parapijos, klebonas, čia gimęs, lietuvių kilmės, nebologai kalbąs lietuviškai.

Iškilmingą vakariene skaniai paruošę patyrusios šeimininkės — M. Kuncienė, E. Meškauskienė; jom padėjo S. Osteen. Be to, jos meniškai papuošė salę ir stalus lietuviškais ornamentais.

Atsargos kapitonas S. Meškauskas ir M. Luneckas buvo uolūs klebono talkininkai, ruošiant šį minėjimą.

Aleksas Liaudanskas susirinkusiųjų vardu pasveikino Sv. Kazimiero parapijos kleboną jo gimimo dienos proga, palinkėdamas jam daug sėkmingų metų ir su tokia pat energija ir pasiaukojimu dirbti parapijai ir Lietuvai. Susirinkusieji gra-

žiai sugiedojo jam ilgiausių metų. (Kun. S. Morkūnas yra gimęs vasario 16).

Vakariene metu skambėjo lietuviškos dainos. Minėjimas praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Visi buvo patenkinti.

Lietuvai laisvinti aukoję: kunigas S. Morkūnas — 50 dol.; po 20 dol. — M. Kuncienė ir Jonas Vyžintas; po 15 dol. — O. W. Campbell ir S. Meškauskas; po 10 dol. — J. Cicėnas, M. Luneckas, A. Liaudanskas, B. Plaušinitis, L. Urbonas, A. Valuškiene, K. Žolpys, A. Zvirgždinas; po 5 dol. — C. Katinienė, S. Osteen, J. Miltenis, E. Nikšienė, K. Pumputis, E. Rudonienė, P. Skuodas, J. Ulanas, B. Žibas; 4 dol. — A. Miežis; 2 dol. — M. Adomoniene. Kiti — po mažiau. Viso surinkta ir pasiūsta Altui 252 dol.

Korespondentas



ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

"PADOVANOTI" PINIGAI

Klausimas

Mūsų marti mirė kraujo vėžiu (leukemia), kai mūsų vaikaičiai buvo tik 10 ir 8 metų. Sūnui esant tokioj bėdoj, aš mečiau savo darbą ir apsiėmiau prižiūrėti vaikučius. Sūnus tada apsigyveno pas mus, dirbo ir šelpė savo vaikus. Aš dažnai jį paklausdavau, kodėl iš naujo nesiveda, bet jis visuomet atsakydavo, kad vieno karto jam užtenka; daugiau nenoris vesti.

Vaikam jau esant "high school", pastebėjom, kad sūnus vis dažniau ir dažniau vakarais vėlai grįžta. Po kiek laiko mum pasakė, kad noris gyventi atskirai. Na, ką padarysi. Jau ne mažas vaikas, turi 48 metus, tesizino. Pasiėmė butą prašmatniaime "apartment house" net už 200 dolerių per mėnesį. Aš su vyru iš karto žinojom, kad čia yra įvelta kokia moteris.

Po kelių mėnesių sūnus pranešė mum ir savo vaikam, kad jis ves kitą kartą. Gerai. Mes net nudžiugom. Sakom, koks čia gyvenimas vienam. Kai susipažinom su jo būsimąja, džiaugsmas mum iš karto praėjo. Ji buvo tik 35 metų amžiaus. Išsiskyrus ir su dviem savo vaikais, Be to, ji mum atrodė nesimparinga ir į mus, su akcentu kalbančius, žiūrėjo iš aukšto. Bet ką tu žmogau padarysi. Jauni vaikai neklausio, ką čia jau ir bekalbėti apie senesnius.

Sūnus vedė ir, atsisakęs savo buto, įsikraustė į žmonos namus. Mums iš karto paaiškėjo, kad naujoji marti su savo vyru mažai tesiskaito, išdidžiai laikosi ir vengia palaikyti santykius su jo vaikais. Bet mes nieko stūnui nesakėm. Nenorėjom kištis į jo asmeniškų reikalus.

Pernai rudenį sūnus atėjo pas mus ir atrodė labai susikrimęs. Sako, žmona jį išmetusi iš savo namų ir nebevorinti su juo gyventi. Klausė, ar jis gali grįžti pas mus. Ką padarysi, gi savas vaikas. Sakome, grįžk.

Po kiek laiko iš jo sužinojom, kad savo banko sąskaitą jis pervedė savo naujai žmonai, tariaiškai laikinai, kad, anot jos, jo paties vaikai negalėtų prie jo pinigų prisikabinti. Dabar gi ji su juo nebevorinti turėti nieko bendro. Paaiškėjo, kad pinigus iš banko ji išėmė ir sūnus nežino, kur juos yra padėjusi.

Klausimas: jei sūnus pats, savo valia, pinigus išėmė iš savo sąskaitos ir padėjo jos vardui, — ar ji gali juos pasisavinti?

Mes visaip maldavom sūną kreiptis į vietinį advokatą ir klausti jo patarimo. Sūnus atsakė tai padaryti. Anot jo, tai jo paties kaltė. Jis savo gera valia, niekieno neverčiamas, padėjęs pinigus jos vardu, tai jam esanti gėda net į advokatą kreiptis.

Gyvenam mažame mieste. Čia gyvenantieji trys advokatai



Chicago miesto burmistras Richard Daley įteikia pirmąją "Lithuanian Plaza" iškabą, kurią priima Frank Savickas, Illinois valstybės atstovas. Šios iškabos bus pakabintos Marquette Parke, kur gyvena labai daug lietuvių. Dešinėje matyti Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

KEARNY, N. J.

New Jersey Lietuvių Taryba drauge su New Jersey lietuvių organizacijų atstovais sudarė bendrą komitetą, kuris rengė pagrindinį Lietuvos nepriklausomybės minėjimą New Jersey valstybėje. Tas minėjimas buvo vasario 15.

Rochester, N. Y.

(atkelta iš 5 psl.)

Vakara rengia vietinis LB kultūrinių pobūvių klubas.

Sunkiai serga Ona Keibienė ir Andrius Naujokas. Jau kuris laikas jie gydomi ligoninėje dr. Vl. Lelio priežiūroje. Linkime jiems greitai pasveikti.

Lietuvių spaudos kioskas veikia kas sekmadienį Sv. Jurgio lietuvių parapijos žemutinėje salėje. Atidaras nuo 10 iki 12:30 val. p.p. Ten galima apžiūrėti ir įsigyti ne tik seniau išleistas lietuviškas knygas ir plokšteles, bet ir naujasias: Vl. Ramojuos knyga "Kritusieji už laisvę" II d., R. Spalio "Rezistencija", R. Spalio "Gatvės berniuko nuotykius", L. Andriejaus poezijos rinkinį "Po Dievo antspaudais", Aldonos Stempuzienės dainų ir arijų plokštelės ir kt. sb.

visus pažįsta ir visų reikalus žino.

Ar būtų prasmės patraukti marčią teisman, ir ar iš to kas galėtų išeiti?

Tėvai, Massachusetts

Atsakymas

Man atrodo, kad nėra jokios gėdos kreiptis į advokatą bet kuriuo reikalu. Jei žmonės neturėtų bėdų, tai advokatai būtų nereikalingi. Prieš pradėdamas savo praktiką, advokatas prisiekia, kad jis niekam neišduos savo klientų paslapčių (confidential communications). Pagal įstatymus net teismas negali priversti advokato suteikti teismui jo klientų jam patiktas žinias be kliento sutikimo. Manau, kad Tamstų sūnus elgiasi vaikiškai, gėdindamasis pasitarti su advokatu.

Dėl paties reikalo: Tamstų sūnus neturėtų sunkumų įrodyti teismui, kad žmonos sąskaiton pervestieji pinigai buvo jo paties uždirbti ir jo paties sutautyti. Žinoma, jos argumentas būtų tas, kad jis jai tuos pinigus yra padovanojęs. Tačiau iš Tamstų laiško sprendžiu, kad pinigų pervedimas jos sąskaiton įvyko jai pačiai prašant. Be to, matyti, ji prikalbėjo vyrą tuos pinigus jai pervesti "laikina". Jos pavartotas argumentas tiem pinigams pervesti, būtent, kad "jo vaikai prie tų pinigų neprisikabintų", galėtų būti Tamstų sūnaus advokato panaudotas teisme, kad įrodytų, jog žmona "planavo" pervedimą savanaudiškai ir apsuksiai. Abejoju, ar teismas sutiktų su jos argumentu, kad vyro santaupos buvo "laisva dovana" jai.

KNYGOS VAIKAM

Kaip Algiukas Vėjo Ieškojo, N. Jankutė, — 2.50 dol.
Labas Rytas, Vovė, J. Minelga, — 2.50 dol.
Bitės, L. Germanienė, — 3.50 dol.
Lietuvos Laukai, S. Jonynienė — 3 dol.
Tėviškės Sodyba, J. Plačas, — 3 dol.
Meškiukas Rudnosiukas, V. Nemunėlis, 3 dol.
Algis ir Alytė, spalvinimo knygtutė, 75 c.
Pupučio Skėtis, spalvinimo knygtutė, — 1 dol.
Ukė-Wagū, A. Golbacchini, — 2.25 dol.
Pelytė Geležytė, S. Tomarienė, — 1.25 dol.
Tinginė ir Darbštutė, S. Tomarienė, — 1.25 dol.
Paskendusi Piliis, S. Tomarienė, — 1.25 dol.
Lapė Snapė, S. Tomarienė, — 1.25 dol.
Keturi Valdovai, S. Dziugas, 2.25 dol.
Neklaūzados, S. Dziugas, — 2.25 dol.
Kregždutė, II dalis, A. Rinkūnas, 3.50 dol.
Kregždutė, III dalis, A. Rinkūnas, 4 dol.
Jaunojo Galiūno Keliu, Kun. P. Gavėnas, 2 dol.

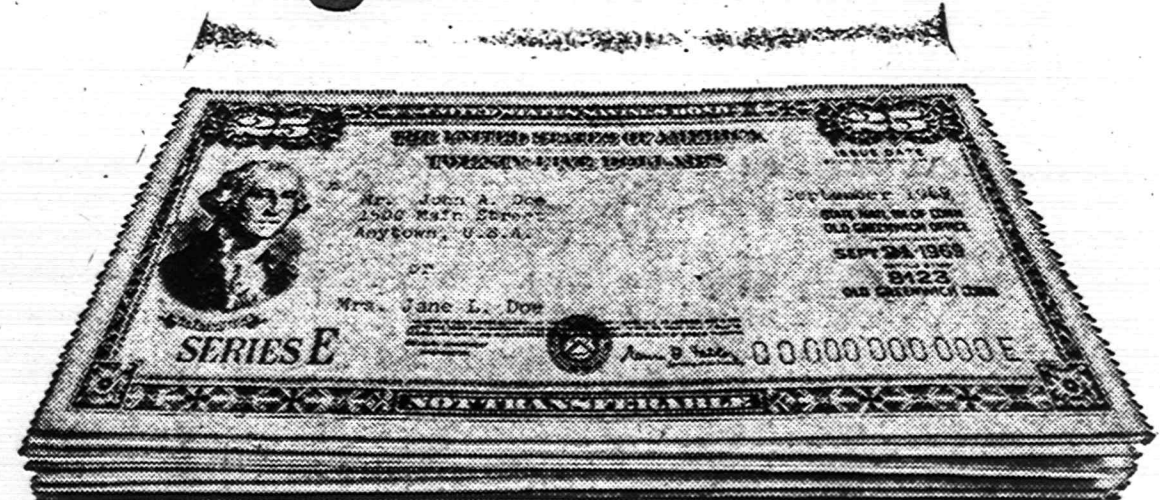
Visos knygelės gražiai spalvotai iliustruotos ir gaunamos "Darbininko" administracijoj.

Rašantiem Darbininkui ir kartais savo rašinius prisiunčiantiems skubos paštu (special delivery) primename, kad JAV paštas skubaus pristatymo mokestį nuo 30 centų yra pakėles iki 45 centų.

Metams prasidėjus kviečiame skaitytojus atnaujinti prenumeratą ir prisiųsti prenumeratorų mokestį. Taip pat be atskiro raginimo prašome atsilyginti tuos, kurie dar yra likę skolingi. Ta pačia proga dėkojame tiem skaitytojams, kurie laiku apsimoka prenumeratą be jokių raginimų ir tuo sutaupo administracijai susirašinėjimo laiką ir išlaidas. Taip pat dėkojame pridedantiem auką už kalendorių.

M.R.

Now all your U.S. Savings Bonds pay higher interest.



Now it's official.

Now one of the safest investments in the world brings you new and higher returns.

Now your U.S. Savings Bonds pay the highest interest in history: a full 5 per cent when held to maturity of 5 years and 10 months. (4% the first year; 5.20% thereafter to maturity.) Previously, these Bonds earned you only 4 1/4% if you held them for seven years.

The new interest began June 1, 1969. So all of the Bonds you own, no matter when you bought them, have been collecting higher interest since that time.

Those Bonds are still replaced if lost, stolen or burned.

You can still buy them through Payroll Savings or the Bond-a-Month

plan.

Regardless of your other investments, can you think of any easier, better, or safer way to build a nest egg for yourself?

It's nice to know that you are doing a little something for Uncle Sam, too. The \$52 billion in U.S. Savings Bonds now outstanding in the hands of millions of Americans go a long way toward keeping your country financially strong.

There never was a better time to take stock in America.

There's a man at the place where you work who can start you on the Payroll Savings Plan right now.



Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a proud way to save.

Take stock in America.
With higher paying U.S. Savings Bonds.



Karibų salas lanko grupė lietuvių. Plaukė Raffaello laivu. Kapitono Luigi Oneto priėmimo iš k. j. d. Helena Zedar, Amelia Sinusienė, Albinas ir Ieva Trečiokai.

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonijos orkestru, vad. D. Lapinskui, dainuoja: (Carmen-Bizet) Habanera, Seguidilla ir Carreau Pique; (Il Trovatore, Don Carlo — Verdi) Stride la vampa ir O don fatale; (Samson et Dalila — Saint Saens) Amour viens aider ir Mon coeur s'ouvre a ta voix (Orfeo — Gluck) Che faro senza Euridice ir (Il barbiere di Siviglia — Rossini) Una voce poco fa. Stereo galima vartoti ir mono, kainą 6 dol.

Tykus buvo vakarėlis. — Naujai išleista ilgo grojimo lietuvių dainų ir šokių muzikos plokštelė, kurioje įgroti: Tykus buvo vakarėlis, Laivai, Siū naktelį, Kas bernelio sumislaita, Oi laukiau, Bernužėli nesvolio, Sena amerikiečių daina, Plauks laivelis, Dėdės Jono polka, Trankus kaimo valsas, Septynios mergaitės sutikau, Rozeta ir Džiaugtis jaunystėje. Dainuoja solistai, vyrų kvartetas. Muzika — tautiniai instrumentai ir orkestras. Mono (galima groti ir stereo). Kaina 5 dol.

Antrių žirginėlių: Vasaros pasaka, Kalėdų dovana, Klementina ir Valentina ir Rimas pas Kęstutį, Birutės Pukelevičiūtės režisūra. Dainos ir muzikinė palyda Fausto Strolchos. Graži dovana vaikučiams. Stereo, galima groti ir mono, kainą 5 dol.

Vivat Academia. L.S.T. Korp. Neo-Lituanian orkestras. Padainuota: Alma Mater, Linų laukai tavo akys, Sirdij jauni, Ugnies bučias, Atsimenu aš, Plaukia sau laivelis, Ai...ai...valsas, Daugiau nesišypsosiu, Sudiev merginos, Meilės pasaka, Mylėsiu aš, Neo lit. daina, Kur nors miela, Sokam tvistą, Meilės daina, Brangi širdis, Daina iš toli, Labas kolega, Svajonė, Nusizūrėjau mergužėlę, Neišėik, neišėik tu iš sodžiaus, Jurgita, Eikim kartu, Laikykis, kolega, Tėvynės laukuose. Albumas iš dviejų plokštelių. Stereo 8.50 dol.

Dainos ir arijos. Sol. V. Dauroras įdainavo: Zalių lankele, Augau aš pas tėvelį, Pamylėjau vakar. Augo putinas, Saldus alus, Dėdės Jono polka, Tų mergelių dainavimas, Anoj pusėj Dunojėlio, Zaliame beržė, Jau saulutė leidos, Trauk pili, arijos iš Rossini "Sevilijos kirpėjas", Verdi — "Nabucco" ir "Don Carlos", Beethoven — daina "In questa tomba oscura" ir Meler — "Gimtinė". Palyda simfonijos orkestro. Mono (galima groti ir stereo). Kaina 5 dol.

Žirginėliai: Zuikio puikio byla, Pasaka apie katinėlį ir gaidelį, Daržovių gegužinė, Du kačiukai, Skrendantis paršukas, Eglė žalčių karalienė. Antroji laida skirta vaikams, kainą 5 dol.

Aidutės Dainuoja, Alice Stephens mergaičių choras įdainavo: Motinėlei, Pasvartyk, antele, Augin močiutė dukrele, Eina garsas nuo rubežiaus, Aš augau pas tėvelį, Plaukia Nemunėlis, Vai nedvelk, vėjeli, Mėlynasis Nemunėlis, Už jūrų, už kalnų, O tu dainuok, Laimė man, Graži kaip deivė. Vytury, Tango nokturnas, Rid-rito, Agunėlė, Pasivaikščiokimas ir Agnes daina. Stereo galima groti ir mono, 4.50 dol.

Montrealio Aušros Vartų Choras dainuoja: Kur giria žaliuoja, Kurteliai suljo, Pavasario rytas, Berneli mūsų, Meno daina, Garsus mano Vilnius, Lėkit mintys, Girioj, Cigonai, Udrio daina, Tremtinių ir išvežtųjų giesmė. Stereo galima groti mono, 5 dol.

Lietuvių Pasakos, seka Leonas Barauskas, dainuoja sol. Aldona Stempuzienė. Stuttgart. simfonijos orkestrui muziką parašė ir diriguoja Darius Lapinskas. Stereo 6 dol.

Ainių Dainos ir Les Sept Solitudes, dainuoja sol. A. Stempuzienė su Stuttgarto simfonijos orkestru, muzika Dariaus Lapinsko, kuris tam orkestrui diriguoja. Stereo 6 dol.

Sios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Siuntimui pridėdama 50 c., Kanadoje 1 dol.).

LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciugėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėle, Kepurinė ir Per giria, girele. Mono 2 dol. Stereo 4.50.

40 Lietuviškų Melodijų įgroti su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasisėjau žalią rūtą, Kur bėga šėsupė, Plaukia žašėlė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaidėliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainą dainele, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vėsnėlė, Uंची tūpi trys pulkėliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaidėliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jo jau dieną, Sutems tamsi naktužėlė, Aušta aušrelė, šviesi parazėlė. Tris dienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Zalia girelė, Zalia liepelė, Garnys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

New Yorko Lietuvių vyrų choras įdainavo: Tėve mūsų, Oi broli broleli, Aš pas tėvelį, Jo jau dieną, Žvaigždutė, Anoj pusėj Nemunėlio, Ulioja bitelė, Oi toli toli, Pirmyn į kovą, Tu skalėli, Atsisveikinimas ir Tėvynė. Mono 2 dol. Stereo 3 dol.

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėlė brangi, Metai, Pavasario linkmybės, Barbutė ir Pilypas, Šią naktelę, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jėva, Jėvužė, Augu pas tėvelį Stikliukėli. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistik, Joninių daina, Daina apie tiltą, O ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarelis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lėlijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Pavergtos Tėvynės Muzika Nr. 1 įdainuota: Sesuo žydrijo, Vilija, Žvaigždutė, Pasvarcyk ancėla, Kaipgi gražus rūtelis darželis, Kūmūtė širdelė, Atskrend sakalėlis, Oi nėra niekur, Šokių scena, Pasveikinimo choras, Udrio daina, Vaivados daina ir Vaivados ir Naglio duetas. Mono 2 dol.

Linksmų Kalėdų. Rūtos ansamblio padainuota: Leiskite rasą, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloj, Gul šiandien, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusi, Tylia naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjome angelus, Švėnta naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuotos liaudies dainos: Plaukia Nemunėlis, Subatos vakarėlį, Gražių dainelių, Buvo gera gaspadinė, Per giria, girele, Tūkstantis žingsnelių, Salta žiemužė, Per Klausčių ulytėlę, Vilniaus kalneliai, Prageriau žirgelį, Pradėd aušrelė aušti, Ar aš tau, sese, nesačiau, Pasėjau linelius, Daug daug dainelių, Mylėjau mergelę, Bijunėlis žalias, Kai aš turėjau kaimė mergelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Vėl dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šeriau žirgelį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Sukyniau skynimą, Du broliukai kunigai, Šeriau šeriau sau žirgelį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevelis, Ant kalno mūrai. Eism, brolieliai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Rūtos ansamblio ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgtu mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba žvaigždutės, O kai aš, Sakyk, upeli, Džinguliukai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu. Aš berniukai nesisiliūliau, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negaili, seserėle, rūtelį. Pasakyk, čigone miela, Kai aš grėbiau lanko į sieną, Ant melsvo ežero bangų, Tur bernelis vieną mintį ir Kaip slaptinėj. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

SPORTAS

S. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBES

1970 m. S. Amerikos Pabaltiečių slidinėjimo pirmenybės įvyks kovo 7, šeštadienį, Thunder Mountain Skiing Resort, Boyne Falls, Michigan. Pradžią 12 val.

Pabaltiečių Sporto Federacijos pavidimū, pirmenybės vykd Grand Rapids Latvių Sporto Klubas.

Programoje bus vykdoma slalomas ir didysis slalomas (Slalom and Giant Slalom) šiose klasėse: Vyrų (17-44 m. imtinai), Vyrų veteranų (virš 44 m.), Jaunių (13-16 m. imtinai), Jaunučių (žemiau 13 m.), Moterų (virš 13 m.), Mergaičių (žemiau 14 m.).

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų pasekmių, atskirų rungčių visai nevykdomant.

Klubams nepriklausą pavieniai slidinėjimai gali registruotis ir informaciją gauti iki kovo 1 d. SALFAS-gos Centro Valdyboje adresu:

A. Bielskus, 30207 Regent Rd., Wickliffe, Ohio 44092. Telefonas: (216) 944-3390 namų; (216) 248-6510 darbo.

Taipgi galima kreiptis (ypač susivėlavusiems) tiesiog į varžybų rengėjus, šiuo adresu:

Mr. J. Riekstinis, 22 Union S. E., Grand Rapids, Michigan 49507. Telef. (616) 458-4820.

Dalyvavimas pirmenybėse yra atviras visiems lietuvių, latvių ir estų slidinėtojams. Mūsų slidinėtojai kviečiami šiose varžybose gausiai dalyvauti.

SALFAS-gos Centro Valdyba

Parengimai New Yorke

Kovo 1, šeštadienį — Kazuko mugė Maspetho liet. parap. salėje, 64-08 56th Rd., Maspeth, N.Y. Rengia New Yorko skautai.

Kovo 14, šeštadienį — Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Pasaulinės S-gos Tarybos suvažiavimas 3 val. popiet pranešimų Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Vakare paskaita, meninė dalis, vakarienė.

Kovo 15, šeštadienį — Maironio lituanistinės mokyklos metinis parengimas — vaidinimas "Raudona Kepuraitė" — Apieškimo parapijos salėje, North 5th ir Havemeyer St., Brooklyn, N.Y., 4 val. popiet.

Kovo 22, šeštadienį — Putnamo seselių Neringos stovyklai remti komiteto parengimas — stovyklos vaizus, 12 val. Apieškimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y.

Balandžio 4, šeštadienį — Tautinių šokių ansamblio "Grandinėlis" koncertas Christ The King gimnazijoje, Middle Village, N.Y. Vakare susipažinimo vakaras Maspetho lietuvių parapijos salėje, sokiai. Rengia Laisvės Žiburio radijas.

Balandžio 5, šeštadienį — Velykų stalas Knights of Columbus salėje. Rengia Lietuvių Moterų Federacijos Klubų New Yorko klubas.

Balandžio 11, šeštadienį — Operetės choro koncertas Pliečių Klub salėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y., 7 v.v. Rengia Operetės choras.

Balandžio 12 d., šeštadienį — Lietuvių Katalikų Federacijos New Yorko — New Jersey apskrities rengia metinį seimelį Angeli Karalienės lietuvių parapijos salėje 12 val. Rengia apskrities valdyba.

Balandžio 19, šeštadienį — Madų paroda Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną kopolyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš kopolyčios dedikaciją!

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 E. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

\$ MONEY MAKING \$ DISTRIBUTORSHIP

You read about it in Newsweek. The quick connect electronic Beer Tap that meters and measures the flow of draft beer.

- NO WASTE
- NO UNAUTHORIZED GIVE-AWAY
- NO OVER PULLS
- NO SPILLAGE

Can be set to automatically measure, meter and dispense any number of oz. per serving. Investment is in inventory only.

Minimum investment \$5250.00. For information and application on your area, phone A.C. 505—243-5519 or write Marketing Director

BREW MASTERS INTERNATIONAL

TOWER PLAZA, SUITE 204
ALBUQUERQUE, NEW MEXICO 87101

H. W. FEMALE

EXPERIENCED OPERATORS ON SINGER MACHINES
Section work steady nice working conditions — Union pay and Union benefits. Call: Franette Sportswear Chester, N.Y. 914-469-2115

MALE - FEMALE

ADVERTISING Salesmen or Saleswomen

"Write Your Own Check" Sell Advertising over the Phone

- WE OFFER:
- Good Salary
 - Plus Bonus Arrangement
 - Pleasant Working Conditions
 - 5 Day Week
 - Many Leads

Must speak, read, write English

Apply —

MR. LESTER

350 5th Avenue
(Empire State Bldg.)
Room 915

Numatoms parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefonu: 441-9720.

Grojame Jums, L.S.T. Korp. Neo-Lituanian, grojant orkestrui, įdainuotą: Spaudos baltas valsas, Tau tiktai tau (tango), Oi, sudieui, sudieui (valsas), Vievversys (tango), Bybabalula (liet. tvistas). Orkestrui vadovauja A. Modestas, dainuoja A. Gasparaitis, žodžiai B. Augustinavičiūtės ir kitų. Kaina 7 dol. Mono.

Rašomosios mašinėlės iki 13 inčių voleliu — geriausios vokiečių firmos "Olympia" — tuč tuojau gaunamos iš Spartos. Spalvotoje TV vėl nauji pakeitimai. Pirkite geriausią — "Zenith". Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 5th Ave. Sąžiningai ir pigiau pirkite per Spartą: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

TO PLACE YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

A & B
FLOOR SCRAPING
\$15 and Up per Room
Free Estimates
Call Mr. CHARLIE REAVES
773-6837

VICTOR CRISPIN
CONTRACTING CO.
Inc.

GENERAL CARPENTERS
GENERAL CONTRACTORS
STORE FRONT WORKERS
AND INTERIORS

119-04 94th Avenue
Richmond Hill, Queens, N.Y.
Tels. 387-9510 — 847-1848

GENERAL CONTRACTING
CARPENTRY: We remodel Stores and Houses, Finish Basements. All kinds of woodwork.
Call MR. NICK any day
463-6725 — 8:00 AM to 6:00 PM

JAY'S BEAUTY SALON

Latest in Creative Hair Styling
By appointment only.
183 Whitehead Avenue
South River, N.J.
(201) 257-2263

DISPLAY

ALL CASH
FOR YOUR HOUSE
ANYWHERE IN BROOKLYN
Albina Real Estate — 858-1020
151 Smith Street Brooklyn
Open 7 days a week incl. Sunday

H. W. MALE

Mechanics large Trucking Co. needs Diesel gas motor mechanics days & nights. Union benefits. Oneida Motor Freight, Commercial Ave. Carlstadt, N.J. 201—933-6000, P. Bauer.

Service Station Men — exp'd also mechanics exp'd. 5 day week, top dollar for top men. Heathcote Service Inc., Heathcote & Weaver St., Scarsdale, N.Y. — (914) SC 3-1573

EXPERIENCED OPERATORS on Better Dresses, most do complete garment. Steady work, nice working conditions. BOLD FASHION INC. 126-11 Liberty Ave. Richmond Hill Queens. Call 843-9530

DUCTILE IRON FOUNDRY

FLOOR MOLDERS
BENCH MOLDERS

Full Benefits
Good Working Conditions

Honeyspot Road Extension
STRATFORD, CONN.

203—367-6423

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.

Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11227
Tel. 894-4188

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$.....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Spaudai paremti \$.....

Siunčiu skolą už m. \$.....

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5½% on all accounts.

Dabar moka 5½% už visų rūšių taupomus pinigus.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Prez. A. Stulginskio minėjimą rengia lietuviškos organizacijos. Inicijatyvos ėmėsi ateitininkai ir jie vasario 27, penktadienį, 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje kviečia organizacijų atstovų pasitarimą, kad būtų galima sudaryti organizacinį komitetą. Minėjimą norima surengti dar prieš Velykas.

Prel. J. Balkūnas, atostogavęs Miami, Floridoje, tiesiai iš ten buvo nuvykęs į Dayton, Ohio, kur vasario 22 dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime.

Kunigų Vienybė rengiasi išleisti lietuviškas mišių knyges. Kiekvienam mėnesiui vis būtų atskira knygtė su to mėnesio mišiom.

Akademikų Skautų Sąjūdžio susirinkimas bus vasario 27 d. 7:30 v.v. pas Arūnus, 86-04 94 Street, Woodhavene, N. Y. Akademikai skautai ir kiti studentai, kurie norėtų susipažinti su organizacija, kviečiami dalyvauti.

Vėlykų dienos vakarą bus nepaprasti šokiai, į kuriuos kviečiami visi, kurie turi studentiškos dvasios. Šokiai bus kovo 29 d. 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje. Rengėjai — Skautų Akademikų Sąjūdžio N. Y. skyrius.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo narių metinis susirinkimas įvyks kovo 7 d. 6 v.v. dr. V. ir E. Cėkų namuose, 87-80 96 Street, Woodhavene, N. Y.

DAIL. K. ŽOROMSKIO PARODA

Dail. Kazimiero Žoromskio tapybos kūrinių paroda vyksta Phoenix galerijoje Manhattane. Paroda atidaryta vasario 17 dienos vakarą. Į atidarymą atsilankė daug lietuviškos ir amerikietiškos publikos, — buvo beveik visi apylinkės lietuviai dailininkai, dail. K. Žoromskio studentai ir kolegų instruktoriai iš Newarko. Paroda uždaryta kovo 7. Ją galima lankyti kasdien nuo 10:30 iki 5:50 v., taip pat ir šeštadieniais. Sekmadieniais ir pirmadieniais galerija uždaryta. Phoenix galerija yra 939 Madison Ave., prie 74 St., Manhattane.



Lietuvos nepriklausomybės minėjime, kurį surengė Maironio mokykla, pasikaita skaitė tes mokyklos istorijos mokytoja Dana Bobelienė.

Nuotr. P. Bivainio

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Brooklyne

(tąsa iš pereinamo nr.)

Reikia pasidžiaugti, kad rengėjai sugebėjo pakviesti du chorų ir abu įtarpino į vieną programą. Tai buvo geras programos pajauvinimas. Gera, kad įjungė ir tautinių šokių grupę. Jai buvo pasirodymas ir paskatinimas rengtis savo šventei, kada atžymės 20 metų veiklą.

Siaip iš minėjimo žmonės išėjo nusiminę. Ir kodėl?

Nei salėje, nei ant scenos nebuvo jokio papuošimo, jokio ženklo, kas primintų šią svarbią šventę. Nebuvo nei Vyties. Scena — vaiduokliška. Uždanga viršuje nuplyšusi. Kai užtraukia, vis palieka plyšį. Pati scena viršuje turėjo "Pop Art" dekoracijas, kurios visai nesidėtingos, neparengtos. Stai inėšė vėliavas, paskui kažkas užsimanė ir išnešė Amerikos vėliavą. Žmonės publikoje vieni stojis, kiti sėdasi. Paskui už kelių minučių tą pačią vėliavą tyliai pro šoną atnešė ir pastatė scenoje. Ar tai ne vaikų žaidimas?

Kokie buvo tie scenoje padėti chorui suoliai? Nudriškė, neapdengti. Niekur nesimatė vadovaujančios rankos, nesijautė šventiška nuotaika. Pagaliau, kodėl rengta šioje salėje? Argi jau taip nusidėvėjom ir sumenkome, kad savo svarbiausios šventės nebegalime surengti gražioje švarioje miesto centro salėje, į kurią drįstų užteiti ir mūsų svečiai. Kas gi dabar eis į tokią mokyklos salę? Tik sava "parapija" — kantri lietuviškoji visuomenė.

Bet kantrybė gali kartais baigtis. Stai ne vienas klausė: kodėl Altas taip rengia, kad žmonės tiesiog atstumia. Kodėl kasmet eina blogyn ir blogyn? Šiuo kartu neišnagrinėsime visų priežasčių, bet viena aišku, kad taip toliau nebegalima! (p.)

Prityrusi namų ruošos darbuose moteris ieško darbo. Pageidautų dirbti lietuvių šeimoje. Teirautis tel. OL 8-2729.

Išnuomojamas gražus ir saulėtas kambarys, apstatytas baldais, su privačia vonia, prie gero susisiekimo. Pageidaujamas vyras. Skambinti tel. 526-06 25.

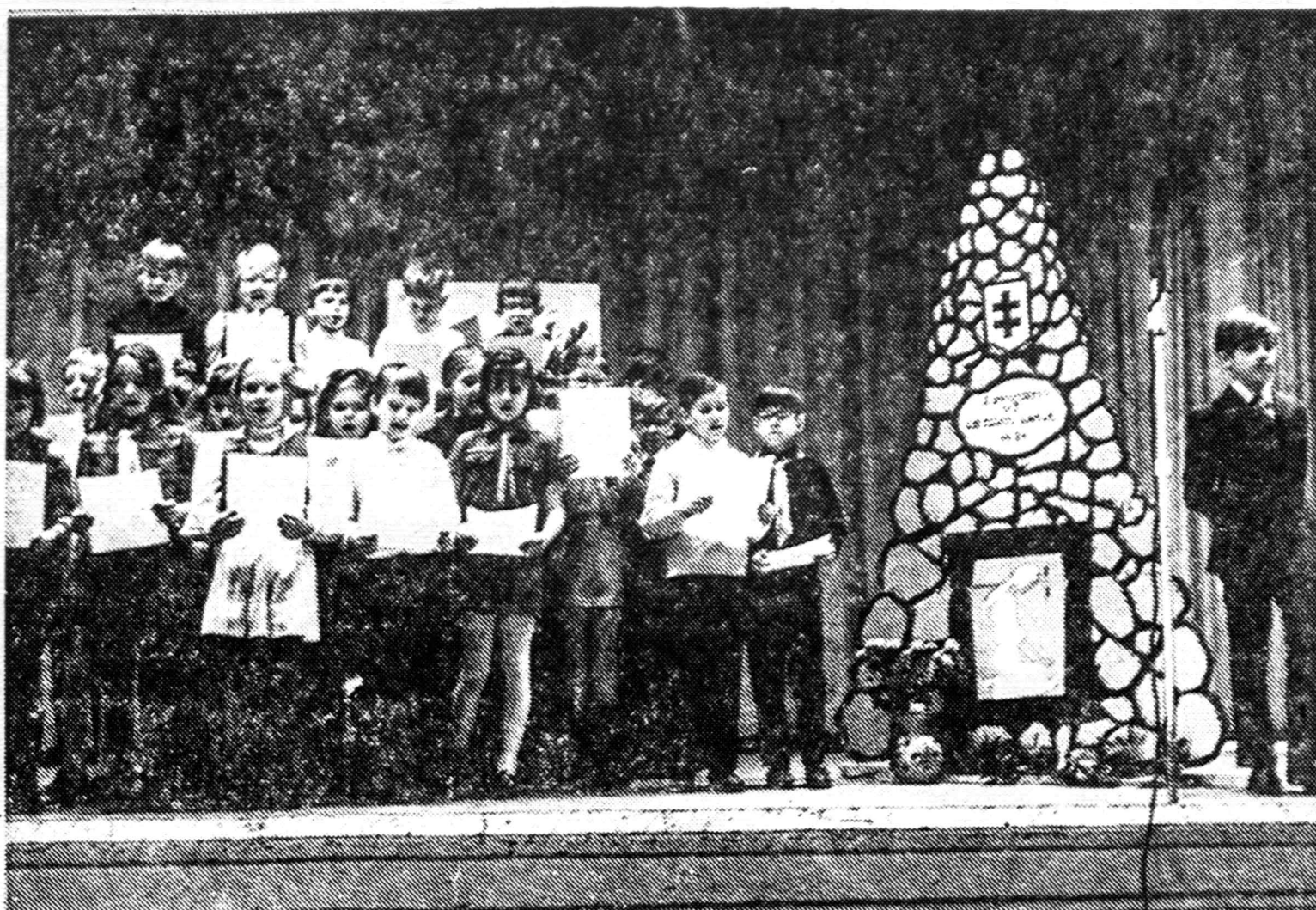
Highland Park netoli pranciškonų centro parduodamas gražiai užlaikytas namas iš 7 kambarių su moderniška virtuve ir rūsiu, kuris gražiai įrengtas pobūviui. Žemės plotas 25x100, medžiais apsodintas. Tel. 827-9432.

Cypress Hills rajone, Brooklyne, parduodamas trijų aukštų mūrinis namas pilnoj tvarkoj, aliejaus apšildymas, vienas blokas nuo Norwood Ave. stoties. Namą pardavus, pirmas aukštas bus tuščias. Skambinti telefonu MI 7-3796.

Ieškomas vyras ar moteris laikinai paslaugai ligoniui. Geras atlyginimas. Kas galėtų padėti, prašomas skambinti vakarais tarp 6 ir 8 val. tel. FL 9-1615.

Du suaugę žmonės ieško buto iš 3-4 kambarių. Pageidaujama Maspeth. Kas turėtų, prašom skambinti tel. 894-5184.

Levittown, L. I., parduodamas namas su 4 miegamais, aliuminium langais su garais. Paliekami geri morgiai-paskola, mokant į mėnesį 173 dol. Prašoma kaina 24,990 dol. Teirautis pas Owners Agency. J. Alukonis (lietuviškai) tel. (516) 796-0300.



Maironio mokykloje vasario 15 paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Trečiojo ir ketvirtosio skyriaus mokiniai atlieka mokytojo Romualdo Kisieliaus parašytą ir-scenai paruoštą dainų ir eilėraščių pyne "Lietuvos dvasia". Eilėraščius deklamuoja aštunto skyriaus mokinys Arūnas Jankauskas. Nuotr. P. Bivainio

VASARIO 16 MINĖJIMAS MAIRONIO MOKYKLOJE

Maironio šeštadieninė mokykla Vasario 16-toji paminėta trumpai ir įdomiai. Šeštadienį, vasario 14, penktosios pamokos metu susirinko salėje visi mokiniai, mokytojai ir didelis būrys tėvelių.

Minėjimą pradėjo mokyklos vedėjas A. Samušis, primindamas Vasario 16-tosios viešąjį minėjimą. Alto ruošiamą Franklin K. Lane mokyklos salėje, į kurią pakviesta ir Maironio mokykla, ir paprasė tėvų suvežti vaikus į minėjimą. Jame mokiniams bus rezervuotos vietos, mokytojai sėdės su jais.

VIII sk. mokinė Vida Šlapelytė Putino eilėraščiu "Tėvų ša-

lis" pradėjo meninę dalį. Tuoj pritemdytoj salę nušvito ekranas, kuris rodo lietuvių tautos vaizdą, aiškinamą A. Bulotienės. Skaidres fotografavo prof. St. Kolupaila prieš 30 metų, tad ir Vilniaus katedra su šventaisiais ant stogo gėrėjoms.

Po vaizdų scenoje nušvito nežinomo kario paminklas, pieštas VI sk. mok. Eglės Sukytės, prie kurio visų klasių atstovai padėjo gėlių. Tada III ir IV sk. mokiniai ir VIII sk. deklamuojamais Arūnas Jankauskas atliko mokyto R. Kisieliaus parašytą ir paruoštą eilėraščių ir dainų montažą "Lietuvos dvasia".

Po to buvo istorijos mokytojos D. Bobelienės paskaitė apie Vasario 16-tąją. Trumpai ir jauniems klausytojams suprantamai prelegentė peržvelgė lietuvių tautos praeitį, kovas dėl laisvės ir Vasario 16-tosios reikšmę.

Deklamacijomis prisidėjo IV sk. mokinės J. Gudaitytė ir V. Leleivaitė ir patys mažiausieji — parengiamoji skyriaus mokiniai, išmokę net du pragai pritaikintus eilėraščius. Būrelis paukštyčių, vadovaujamų M. Matulaitytės, padainavo "Cyru, vyru", ir visi susirinkę, sugiedodami Lietuvos himną, išsiskirstė pakiloje nuotaikoje.

Programą pravedė VIII sk.

BOSTONO ŽINIOS

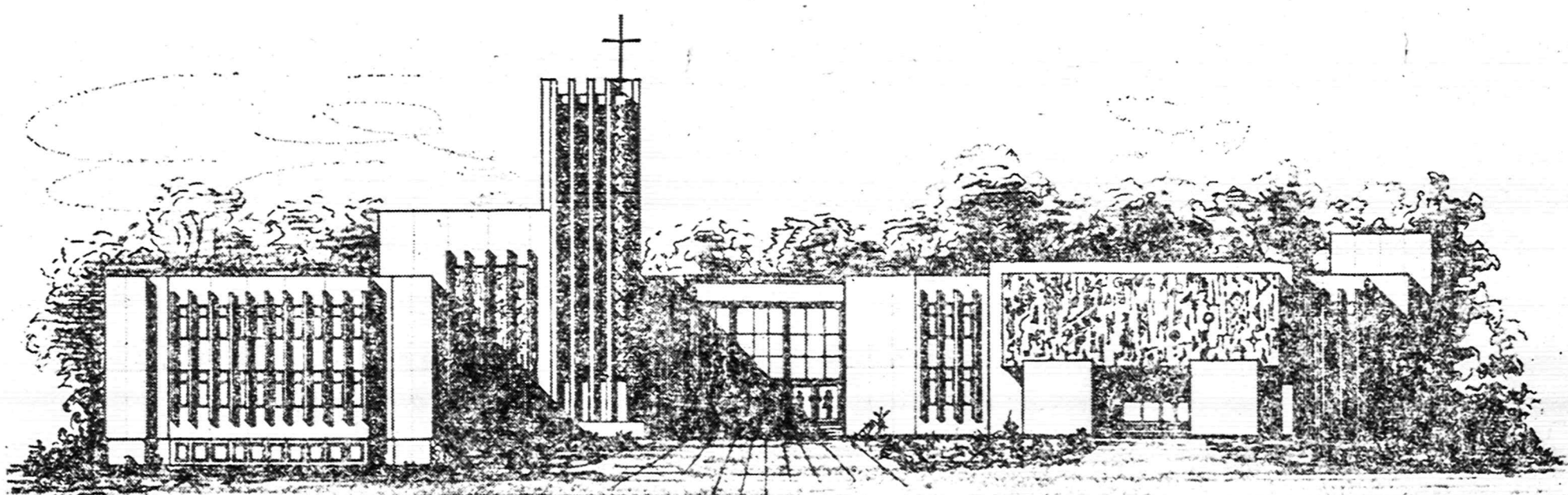
Bostono meno muziejus mini 100 metų gimtadienį. Per pirmas kelias dienas tos sukakties proga muziejų aplankė virš 50 000 asmenų. Vyksta speciali paroda ir konferencijos.

Cambridge, Mass.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas (823 Main St., Cambridge, Mass.) sausio 25 metiniame narių susirinkime vieningai nutarė, kad kiekvienas klubo narys privalo sumokėti metinį 1 dol. mokestį. Toli gyveną gali mokėsti prisiųsti kartu su tikslu dabartiniu adresu. Narys, iki 1971 sausio mėn. nesumokėjęs nario mokesčio, iš klubo bus išbrauktas. Tenka priminti, kad anais metais per metinį susirinkimą įvesta amžina narystė per 1970 m. metinį susirinkimą buvo panaikinta. — Klubo valdyba.

Seniausios lietuviškos Naujosios Anglijos radijo programos 36 m. sukaktuvinė talentų popietė kovo 15 dalyvaus ir Zibuoklių Sekstetas iš N. J. Sekstetui vadovauja muz. Liudas Stukas. Po talentų popietės bus balius pagerbti iškiliją metų lietuvių — M. L. Rudokaite iš So. Bostono. Sokiama gros R and M Trio iš Worcesterio. Parengimas įvyks So. Bostono Lietuvių Piliiečių Klubo patalpose, trečiame aukšte. Kviečia rengėjai Steponas ir Valentina Minikai.

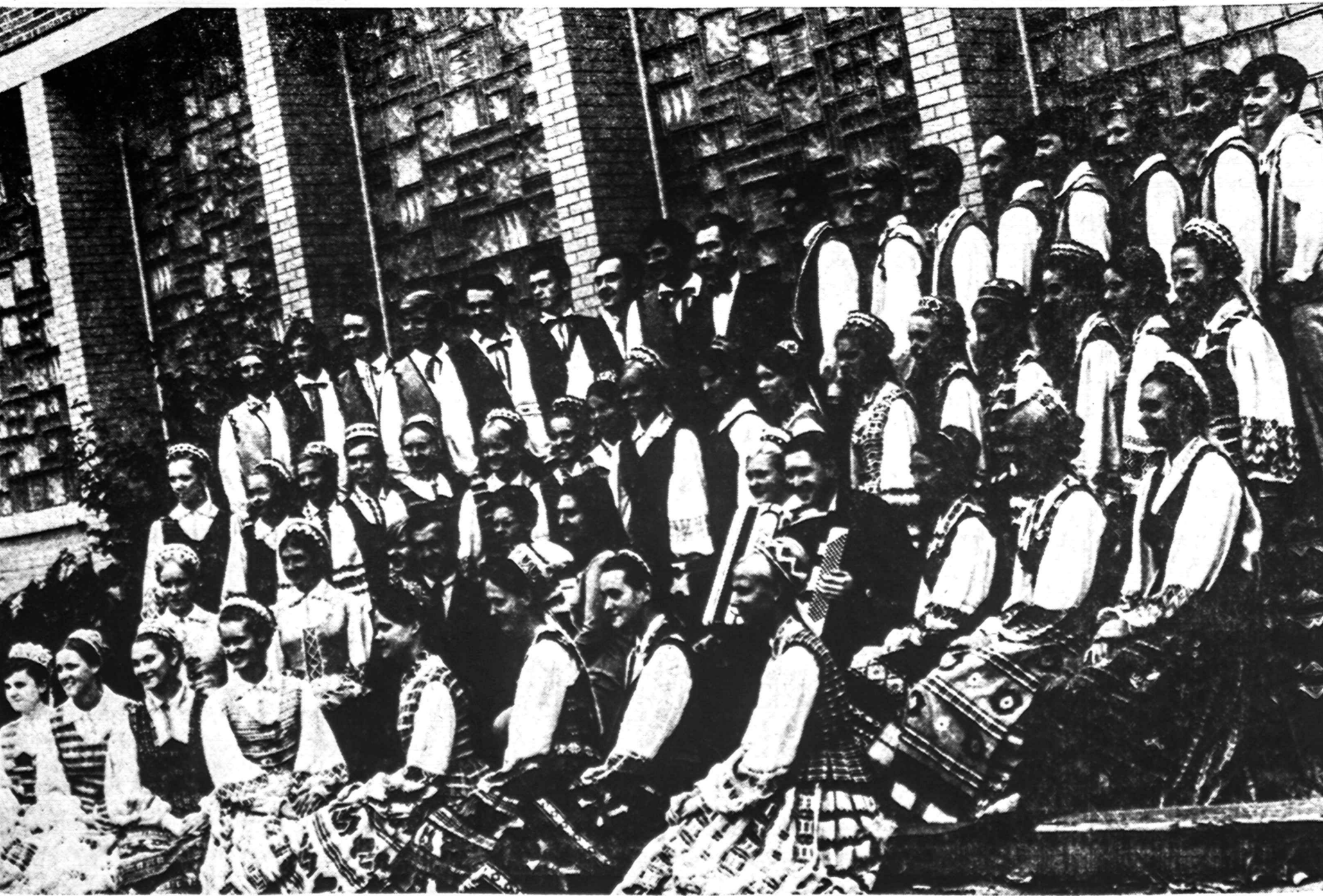
mok. V. Šlapelytė, šviesų ir garų efektus tvarkė A. Prekeris ir T. Alinskas. J. K.



Kultūros židinio projekto fasadas, archit. Adolfo Tyliaus.

KULTŪROS ŽIDINIO — JAUNIMO CENTRO STATYBOS FONDO POPIETĖS

Jau pradėtos. Pirmoji popietė vasario 20 d. praėjo su dideliu pasisekimu ir padidino statybos fondą 775 dol. Popietę pravedė: Renata Alinskienė, tėv. Juozapas Bacevičius, tėv. Paulius Baltakis, Stasė Bobelienė, Elena Bublaitienė, Elzė Barčiauskienė, Algis Dauksa, Roma Gudaitienė, Pajauta Ivaškauskienė, Elzbieta Kašėtienė, Giedrė Kulpienė, Stela Licaitienė, Marija Macienė, Angela Minsawitchienė, br. Tomas Prosevičius, Apolonija Radzivanienė, tėv. Benvenutas Ramanauskas, Antanas Reventas, Elena Rupeikienė, Donata Samušienė, tėv. Pijus Sharp, Rūta Strazdienė, Elena Vainienė. Kita popietė įvyks šį penktadienį 12:30 popiet.



Clevelando tautinių šokių grupė Grandinė, kuri į New Yorką atvyksta balandžio 4. Ją pakvietė Laisvės Ziburio radijas.